

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

Ռոբերտ Քոչարեանն ու Սերժ Սարգսեանը Միանան, Որ Ի՞նչ Զանեա

ԷՆՍԱ ԳԱՐՐԻՒԼԵԱՆ

Նրանց օրակարգելն այս փուլ-
լում տարբեր են, գուցէ նոյնիսկ՝
միմեանց հակասող Հայաստանի
երկրորդ եւ երրորդ նախագահնե-
րի թիմակիցների, համակիրների
շրջանում համացանցային թէժ
խժժժութիւններ են: Արդէն երկու
շըքաթից աւելի է՝ նրանք միմեանց
մեղադրում են անգործութեան մէջ,
իշխանութեանն անուղղակիօրէն
սպասարկելու մէջ, միմեանց վի-
րաւորում են, իսկ որոշ հատուած
էլ, հաշտարար-դատաւորի կեց-
ուածք առանձնած, փորձում է կող-
մերին հաշտեցնել, ձգտում է ընդ-
դիմադիր դաշտը, գոնէ հրապարա-
կաւ միասնական, կուռ ու ամուր
գործ տալ:

Ամէն ինչ սկսուեց Հոկտեմբերի 3-ին, երբ ՀՀ 3-րդ նախագահ Սերժ Սարգսեանը Մաղկաձորում կուսակիցների հետ հանդիպմանը կարծիք յայտնեց, որ Հայաստանի ընդդիմութիւնը կարող է իշխանափոխութիւն կազմակերպել, եթէ հիմնական ընդդիմագիր ուժերը իրենց առջեւ միացն մէկ նպատակ դնեն՝ իշխանափոխութիւն։ «Այլու թէ մրան իշխանութիւնից հեռացնել, ապա գալ իշխանութեան։ Այսօր իշխանութեան գալու մասին ընդհանրապէս պէտք չի մտածել», ասաց նա։

**Սերժ Սարգսեանի վերոնշեալ
յացտարարութիւնից մէկ օր անց՝
Հոկտեմբերի 4-ին, Ռոբերտ Քո-
չարեանն արդէն անուղղակիորէն
վերցնելով մեղադրանքը, պատաս-
խանեց. «Պայքարելու ենք, նաեւ**

ծաւալելու ենք փողոցային պայ-
քար: Բայց ամէն ինչ պէտք է
հասունացնել, աշխատել նաեւ ժո-
ղովրդի հետ, աշխատել Հայաստա-
նով մէկ: Այս, պէտք է փորձենք
համոզել, դու չես կարող փողոցա-
յին պայքար ծաւալել առանց ժո-
ղովրդի ակտիւ ներգրաւման: Այդ
ակտիւ ներգրաւուածութիւնը պէտք
է ապահովել նաեւ քարոզչական

աշխատանքով՝ այդ նոյն ժողովրդի
հետ։ Ես երբ ասում եմ՝ փողոցային
պայքար, դա չի նշանակում, որ
հեսա Խորենաց Քոչարեանը հենց
հիմա մամուլի ասուլիսից յետոյ
դուրս է գալու փողոց, դրօշը
վերցնի եւ յայտարարի, որ հենց
հիմա, մէկ ժամից հաւաքում ենք
փողոցային պայքարի համար։ Սա
մի պրոցէս է, որը պէտք է գներաց-
նենք եւ եթէ չկարողանանք այդ
պրոցեսը գեներացնել, ուրեմն նշա-
նակում է կամ ծիչտ բառապաշարը
չենք զտել ժողովրդի հետ շփուե-
լու, կամ այնուամենայնիւ ժողովր-
դի մէծ մասն այս ամէնը մարսել է,
այսո, կարող է նաեւ այդպէս լինել։
Մեր նպատակն իշխանափոխու-
թիւնն է, մեր նպատակն այս մարդ-
կանց տուն կամ մի ուրիշ տեղ
ուղարկելն է, եւ դրա համար մենք
պայքարելու ենք մեր բոլոր հնա-
րաւորութիւններով։ Եւ շատ բնա-
կան է, որ ընտրութիւններից յետոյ
որոշակի անկում է լինում թէժ
իրավիճակից, յետոյ նոր պրոցես է
սկսում այդ բողոքի գեներացման,
մենք հիմա այդ փուլի մէջ ենք»։

Քոչարեանը՝ չհամաձայնելով
Aravot.am-ի այն դիտարկմանը, որ

Սերժ Սարգսեանը սլաքներն իր կողմն ուղղեց՝ ասելով, որ Փաշին-եանին հասրաւոր է հեռացնել իշխանութիւնից, եթէ ընդդիմադիր-ները համախմբուեն այդ գաղափա-րի շուրջ եւ գրանից յետով չձգտեն իշխանութեան, նկատել էր. «Ըստ-

բութեան մասնակցած բոլոր կողմերը, այս, ձգտել են իշխանութեան: Հակառակ դէպքում՝ ինչի՞ն մասնակցել ընտրութիւնների»:
Քոչարեանն, ապա լրովելով իրեն ուղղուած Aravot.am-ի հարցի բովանդակութիւնը, ներկայացնելով, թէ չի հասկանում հարցը, չգիտես ինչու, խորհուրդ տուեց հարցը Սերֆ Սարգսեանին ուղղել:

իրականում, ամէն ինչ բաւա-
կան պարզունակ է: Դեռ այս տարի
Մայիսի 5-ին ՀՀ առաջին նախա-
գահ Լեւոն Տէլ-Պետրոսեանը մի
բացայատում արեց, որից յայտնի
դարձաւ, որ Մարտի 25-ին տեղի էր
ունեցել ՀՀ եւ Արցախի նախկին
նախագահների հանդիպումը՝ Տէլ-
Պետրոսեանի նախաձեռնութեամբ,
որտեղ նա առաջարկել էր, որպէսզի
երեք նախագահները՝ «ՀՀաւակնե-
լով իշխանութեան նոր ձեւաւոր-
ուելիք համակարգում որեւէ պաշ-
տօն զբաղեցնելու», «անկախ նախ-
կինում ունեցած մկրունքային տա-
րածայնութիւններից եւ սուր հա-
կասութիւններից» ու գիտակցելով
«պատասխանատութիւնը երկրի
ճակատագրի հանդէպ», հանդէս գան
միասնական դաշինքով: Տէլ-Պետ-
րոսեանը յայտնել էր, որ քննար-
կում տեղի չի ունեցել, քանի որ
հենց Ռուբերտ Քոչարեանն է անմի-
ջապէս մերժել այդ առաջարկը,

դա պատճառաբանելով գուտ բարոյական նկատառումով, թէ իբր, նա դրանով դաւաճանած կլինի «Հայաստանի փրկութեան շարժմանը», իսկ Սերժ Սարգսեանը, ըստ՝ Տէր-Պետրոսեանի, կարծիք չէր յացնել:

Հետեւաբար, փաստը, որ Ռուբերտ Քոչարեանը հայստանեան քաղաքական կեանքում ակտիւ դերակատարութիւն է ստանձնել այլ նպատակներով ու ծրագրերով, ակնյաց դարձաւ ՀՀ առաջին նախագահի բացայալումից։ Նրա նպատակը խորհրդարանում ամենաշատ ձայներ ունեցող խմբակցութեամբ՝ ընդդիմադիր դաշտը զբաղեցնելն է, որովհետեւ Նոյեմբերի 10-ին՝ ՌԴ նախագահ Փութինի հովանու ներքոյ եւ երաշխաւորութեամբ ստորագրուած եռակողմյալտարարութիւնից յետոյ Քոչարեանի յայտարարութիւններն ու գործողութիւնները վկայում են այն մասին, որ Հայաստանի Աժ-ուման մենաշատ ձայներ հաւաքած ընդդիմադիր ուժը չի կարող Հայաստանի հասարակութեանը փողոց հանել՝ մի պարզ պատճառով, Փութինի ստորագրութեամբ փաստաթուղթը, յատկապէս Քոչարեանը չի կարող կասկածի տակ դնել, քանի որ նրանց միջեւ «քիմիակայ», իսկ դա քիչ չէ, ու այստեղ կապ չունի, որ Հայաստանի կողմից փաստաթուղթը նիկու Փաշինեանն է ստորագրել, ոչ թէ Քոչարեանը։

Աւելին, վերջին մամլոյ ասու-

Երտողանը «3+3»-ը Հասցեի է 20-ին

Թուրքիայի նախագահ էլրությանը G20-ի վեհաժողովում արձարծել է «3+3» հարաւ-կովկաս-եան ձեւաչափի թեման, նշելով, թէ դա խաղաղութիւն կը բերի ռեզի-ոննին: «3+3»-ի թեման քննարկել են նաև Զաւուշովուն եւ Լաւո-վը, որոնք հանդիպել են Մեծ 20-ի վեհաժողովի շրջանակում: Ընդորում, յատկանշական է, որ այդ կապակցութեամբ ՌԴ տարածած տեղեկատութեան մէջ նշում է, որ եղել է այդ թեմայի վերաբերեալ «մտքերի փոխանակում»: Ոչ թէ քննարկում, այլ «մտքերի փոխանակում», ինչը գուցէ աւելի շուտ նշանակում է այն, որ Ռուսաստանն ու Թուրքիան «3+3»-ի առնչութեամբ քննարկման գործնական փուլում չեն: Դա իր հերթին առաջացնում է հարց՝ քննարկման փուլում չեն, որովհետեւ ամէն ինչ քննարկել ու համաձայնեցրել են, թէ՝ հակառակը՝ բաւականին իրարամերժ են մօտեցումներն ու մոտիւնները: Առաւել հաւանական է երկրորդ տարբերակը, այլապէս, ամէն ինչ համաձայնեցրած լինելու դէպքում չէր լինի նաև «մտքերի փոխանակման» կարիք:

«3+3»-ի առնչութեամբ ընդունուած է համարել, որ այն ոռութուրքական ձեւաչափ է, որով փորձ է արւում զուրս զնել Արեւմուտքը Հարաւային կովկասից։ Սա թերեւս փոքր ինչ պարզունակ դիտարկում է, մակերեսացին, իսկ խորքում պատկերը շօշափելիորէն այլ է։ Դրա մասին է վկացում նաեւ օրերս ՈՒ ԱԳՆ խօսնակի յայտարարութիւնը, թէ ԱՄՆ այդ ձեւաչափը փորձում է ներկայացնել իբրեւ ՈՒ

գաղափար եւ խանգարել դրա իրա-
կանացմանը, իսկ իրականում այն
թուրք-ատրպէջանական գաղափար
է: Եթէ Ռուսաստանը Անքարայի
հետ լինէր այդ առումով ամէն ինչ
համաձայնեցրած, ապա հազիւ թէ
դիմէր Զախարովան այդօրինակ
յայտարարութիւնների: Բուն
խնդիրն այն է թերեւս, որ Անքա-
րան «3+3»-ով ձգտում է ամրագրել
Արցախի դէմ իր պատերազմի ար-
դիւնքը նաեւ քաղաքական առու-
մով, լոկալիզացնելով առկայ իրադ-
րութիւնը ռեգիոնալ ձեւաչափի
ողանակում:

Թուրքիայի մոտիւը թերեւս
այն է, որ այդ պարագայում Անքա-
րան ստանում է ՌԴ հանդէպ իր
ճկունութիւնը, առաւելութիւնը
իրացնելու առաւելագոյն յարմա-
րաւէտ միջավայր։ Բանն այն է, որ
չնայած էրտողանեան յատակնոտ եւ
ինքնուրոցն քաղաքականութեանը,
Թուրքիան դեռեւս հեռու է լայն
աշխարհաքաղաքական խաղացողի
կարգավիճակից։ Թուրքիան բա-
ւականին ճկուն եւ արդիւնաւէտ է
առանձին ռեգիոնալ «բլոկնե-
րում», բայց լայն «խաղատախտա-
կի» տրամաբանութեան մէջ ան-
կասկած դեռեւս առաւել արդիւ-
նաւէտ Ռուսաստանը՝ Թուրքիայի
համեմատ։ Հստ այդմ, որեւէ ռեգի-
ոնում Մոսկուայի հանդէպ առա-
ւելութեան համար Անքարան
ձգում է ձեւաչափի առաւելագոյն

լոկալացման: Ինչպէս օրինակ Սիր-իայում էր: Ռուսաստանի համար իրավիճակը երկիմաստ է: Մի կողմից Մուկուան չունի ցանկութիւն մտնել Թուրքիայի հետ հակադրութեան մէջ, եւ դա համարում է իր համար ոչ շահեկան, միւս կողմից իհարկէ յետպատերազմեան փուլում ուսւների համար աւելի գերադասելի է հասնել ոչ թէ ուսւ-թուրքական ձեւաչափի, կամ ոեզիոնալ ձեւաչափի՝ որի պարագայում պատկերացնում են Անքարայի առաելութիւնը եւ ձկունութիւնը, այլ աւելի լայն՝ Մինսկի խմբի համանախագահութեան ձեւաչափում, իհարկէ սեփական գերակայ գերի ճանաչման տրամաբանութեամբ:

Այդ հարցերն իհարկէ բարդ
լուծելի են եւ Մոսկուան առաջմ
նկատելիօրէն գերադասում է խա-
ղալ երկու ուղղութեամբ էլ, այլ
կերպ ասած՝ այսպէս ասած լիար-
ժէք կամ վերջնական այս կամ ոչ
չասել թէ եռանախագահութեան,
թէ «3+3»-ի առնչութեամբ եւ
փորձել «լողալով» երկուսի մի-
ջեւ, հասնել առաւելագոյն դիր-
քի: Յատկապէս, որ գեռ պարզ չէ,
թէ ինչ է սպասում էրտողանին
Թուրքիայի ներքին խնդիրների
«ծովում», նա կարողանալո՞ւ է
լողալ, թէ՝ խեղզուելու է եւ
կանչելու է օգնութեան:
«ԱՌԱՋԻՆ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ»

ԱՀԱՐՈՒ ՀԱԲԱԹԱՅԹՐԱ

ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արխմանեան Անհպիւսի Ծռացի

ԽՄԲԱԳԻՐ ԳՐԻԳՈՐ ԽՈՏՏԱՆԵԱՆ

MASSIS Weekly

of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
<http://www.massiswest.com>

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
Canada \$125.00 (Air Mail)
Overseas \$250.00 (Air Mail).
All payments must be made in
US funds & Drawn on US banks

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

Դրատարակելով հայաստանեան մամուլին մէջ լոյս տեսնող տարբեր յօդուածներ «ՍԱՍԻՄ» անպայմանօրէն չի բաժներ հոն արտայայտուող բոլոր միտքերը

Միջազգային ԱՄՆԻ ՆԱԽԱԳԱԿ Պայտըն Առաջարկեց Իրանը Հեռու Պահել Պատժամիջոցներէն

«Լոս Անձելոս Թայմզ» օրաթերթի թղթակիցը Քրիս Մըկրեան Հուոմէն կը տեղեկացնէ.

Հնարաւոռութիւններ կան որ յառաջիկայ շաբաթներու ընթացքին բանակցութիւնները վերանորոգուին իրանի հետ: Այս կապակցութեամբ, անցեալ շաբաթ, ԱՄՆ-ի նախագահ Պայտըն նշեց որ դուները կրնան բացուիլ թեհրանի առջեւ, պատժամիջոցները վերացնելու, որպէս դիւանագիտական ուղղմավարական ճիգեր, ճիւչական զէնքերու պատրաստութեան առաջքն առնելու համար:

Արդարեւ, այս առաջարկը որդեգրուեցաւ իբրեւ մէկ մասը այն համաձայնութեան, որ միացեալ հաղորդագրութեամբ մը յայտարարուեցաւ Գերմանիոյ վարչապետ Անկելա Մէրգէլի, Բրիտանիոյ վարչապետ Պոլիս ծոնաընի եւ ֆրանսի նախագահ էմանուէլ Մագրոնի հետ եղած հանդիպումէն ետք: Նշենք նաեւ որ չորս զեկավարները՝ Հուոմի մէջ մէկտեղուած էին G-20 միջազգային համաժողովի ծիրէն ներս, քննելու համար իրենց ուղղմավարական գործարքը իրանի հետ: Այս վերջինն արդէն ահազանգ հնչեցուցած էր, աւելցնելու իր միջուկային նիւթի հարստացումը:

Տասնեակ Հազարաւորներու Բողոքի Ցոյցեր Սուտանի Մէջ

Գահիրէն ստացուած տեղեկութիւններու համաձայն՝ բովանդակ Սուտանի տարածքին, տասնեակ հազարաւորներու մասնակցութեամբ ցոյցեր տեղի ունեցան: Անոնք կը բողոքեն երկրէն ներս վերջերս տեղի ունեցած զինուորական պետական հարուածին դէմ: Արդարեւ, սոյն հսկայական շարժումը կը նպատակադրէ վերջ տալ բանակի զօրավարներու հակա-դեմոկրատական շարժուածին: Գրեթէ ամէնօրեայ բողոքի ցոյցերուն մեծագոյնը՝ նախորդ շաբաթավերջին, Խարթումի մէջ տեղի ունեցածն էր, որուն պատճառով երեք հոգիներ մահացան եւ տասնեակ մը ցուցարարներ վիրաւորուեցան:

Իրերու այս կացութեան ներքեւ Ամերիկայի Միացեալ նահանգներն ու ՄԱԿ-ը, խիստ ազդարառութիւններ կատարեցին պետական հարուածի պարագլուխ զօրավար Ապտէլ Ֆաթթահ Պուրհանին եւ կոչ ուղղեցին զսպուածութիւն ցուցաբերել ցուցարարներու հանդէպ իրենց վարուելակերպին մէջ:

Միւս կող է Պուրհան, յայտարարութիւն մը կատարելով, նշեց որ ինք նախաձեռնած է կազմել փոխանցման շրջանի կառավարութեան մը: Խարթումի երկուորեակ Ումտուրման քաղաքին մէջ ցուցարարներ կը վանկարէին «հեռացիր Պուրհան» եւ «Յեղափոխութիւն, տեղափոխութիւն»... իսկ պատառներուն վրայ գրուած էր «ետդառնալն անկարելի է» վերտառութիւնը:

Թերեւս դժուար պիտի ըլլայ կտրել, ամիսներէ ի վեր գոյութիւն ունեցող դիւանագիտական փակուղին: Պայտըն իր ազդանշանը տուած էր, որ չի փափաքիր այս հարցով յառաջ երթալ առանց թեհրանէն ստանալու հաւաստի պարտաւորութիւններ:

Ղեկավարներն իրենց յայտարարութեան մէջ ըսած էին. «Այս մէկը կարելի կը դառնայ էթէ իրանի ընթացքը փոխէ»: Անոնք յորդուած էին իրանի նոր նախագէ իշրահիմ Ռայիսին, օգտուիլ այս պատեհութիւններուն, որպէս հրատապ գործ: Ասիկա միակ միջոցն է առաջ առնելու մագլցումի վտանգին, երեւոյթ մը որ ոչ մէկ ուրիշ երկիր չի հետաքրքրեր:

Պայտըն արշաւի մը սկսած է ուղղուած իրանին, որպէսզի վերադառնայ հիւլէական համաձայնագրին, որ կնքուած էր նախագահ Օպամայի օրով 2015ին եւ լքուած նախագահ թրամփի կողմէ, երեք տարիներ ետք: Ատէկ ի վեր ԱՄՆ-ը տնտեսական պատժամիջոցներու թիրախ դարձուցած էր իրանը: Իսկ անոր փոխադարձած էր իրանը, նոր թափ տալով իր հիւլէական ծրագիրներու կենսագործումին:

Ողջերը Գերմանիոյ Վարչապետ Անկելա Մէրգէլին

Գերմանիոյ վարչապետ եւ Եւրոպայի 16 տարիներու տնտեսութեան մեծ առաջնորդ Անկելա Մէրգէլի, որոշած էր քաղաքական ասպարէզէն քաշութիւլ եւ թեկնածութիւնը չի դնել յառաջիկայ ընտրութիւններուն: Ան իր վարած իւրայատուկ եւ ճկուն դիւանագիտութեամբ, կրցաւ իր երկիրը կառավարել ու բարուք դուրս գալ վտանգաւոր եւ տագնապալից վիճակներէն (տնտեսութիւն, գաղթականներու հարց եւ պսակաձեւ ժահակամական մէջ) համարակական համարութեան հետեւող տիպար կին անձնաւորութիւն:

Թէեւ վարչապետութենէն հրաժարած է, սակայն իրմէ խնդրուած է շարունակել այդ պատճումը որպէս վարչապետի գործակատար, մինչեւ

նոր վարչապետի մը նշանակումը: Մէրգէլի պատկանած քրիստոնեաց գողեկրատ կուսակցութիւնը կը ծրագրէ պատշաճ ընդունելութեամբ մը ողջերթ մաղթել իր սիրելի ղեկավարին:

Գերմանիոյ, Եւրոպայի եւ բովանդակ Արեւմուտքի համար Մէրգէլի մէկնումը կը համարուի աւարտը քաղաքական դարաշրջանի մը:

Լարուածութիւնը Սաստակացած Ութրանիոյ Եւ Ոուսիոյ Միջեւ

Երկար ժամանակ ի վեր, ուժեղ լարուածութիւն մը գոյութիւն ունի Ռուսաստանի դաշնութեան եւ Ութրանիոյ միջեւ: Այդ լարուածութիւնն իր զագաթնակէտին հասնելով, ուղարանական սահմաններու արեւելան շրջանի մէջ, հետզէտէ առաւել ակներեւ դարձած է ուռ-

սական ոյժերու նոր կուտակումները: Այս բոլորը տեղի կ'ունեան այնպիսի շրջանին՝ երբ ոուսերը աւելի կարծր կեցուածք ցուցադրած են, քանի որ կը ծրագրուի ուղրանական հողերու վրայ նԱթօ-ի ենթակառուցներու ընդլայնում մը իրականացնել:

ԱՄԱՀԱՅՈՒՄ

Մամին

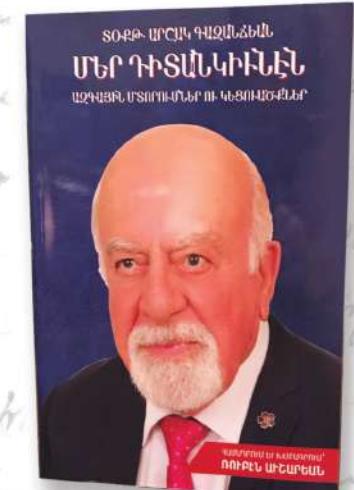
Տօք. Արշակ Գազանձեան

ՄԵՐ ԴԻՏԱՆԿԻՒՆԵՆ

Ազգային Մտորումներ ու
Կեցուածքներ

Գիրքը կը ներկայացնէ՝

Իրաւաբան Ռուսիուն Աւշարեան

«Տօք. Արշակ Գազանձեան այն հազուագիտ ազգային-հասարակական գործիչներէն է որ տանամեակներու վրայ երկարող իր քաղաքական եւ զաղափարական աշխատանքները միշտ բնորոշուած են հասարակակցուած կեցուածքներու վեցուածքներու եւ լուրջ ու չափավար արտայատութիւններով:»

Հինգշաբթի, Սոյեմբեր 18, 2021

Երեկոյեան ժամը 7:30-ին

ՀԱԲՄ Կեդրոն

1060 North Allen Avenue, Pasadena, CA 91104

ՀՀ Գլխաւոր Հիւպատոսարանին Մեջ Տեղի Ունեցաւ Ընդունելութիւն՝ Ի Պատիւ Արցախի Պետնախարար Արտակ Բեգլարեանին

Հոկտեմբերի 27-ին Լոս Անջելոսի ՀՀ գլխաւոր հիւպատոսարանին մէջ տեղի ունեցաւ ընդունելութիւն՝ ի պատիւ Արցախի Հանրապետութեան պետական նախարար Արտակ Բեգլարեանին: Ընդունելութեան կը մասնակցէին Գալիֆորնիայի հայ համայնքի կրօնական, քաղաքական, հասարակական կառուցներու ղեկավարներ, համայնքային գործիչներ: Արցախի պետնախարարին հանդիպելու համար եկած էին նաեւ ամերիկացի ընտրվի պաշտօնեաներ՝ Գալիֆորնիային սենատորներ էնթոնի Փորթանթինոն, Մարիա Էլենա Դիւրազոն, Գալիֆորնիայի Ասամբեայի անդամներ Ադրին Նազարեանը, Լորա Ֆրիդմանը, Լոս Անձելոսի քաղաքային խորհրդի անդամ Փոլ Գրիգորեանը, Լոս Անձելոսի մարզի կառավարիչներու խորհրդի ներկայացուցիչներ: Լոս Անձելոս ՀՀ գլխաւոր հիւպատոսութեան պետական Արմէն Բայրուրդեանը հրաւիրեց Պարզել արքեպիսկոպոս Մարտիրոսանը աղոթքով սկսելու ծրագիրը եւ ելոյթ ունենալու:

Ողջունելով հիւրերուն՝ դեսպան Բայրուրդեանը ընդգծեց Արցախի պետական նախարար Արտակ Բեգլարեանի այցի կարեւութիւնը եւ նշեց, որ այն լաւ հնարաւորութիւն է՝ ծանօթանալու Արցախի ներկայ իրավիճակին, ապագայի ծրագրիներուն եւ նախանշելու գալիֆորնիահայութեան վերապահուած կարեւոր դերակատարութիւնը անոնց մէջ:

Արցախի պետնախարարը ամերիկահայ համայնքին ներկայացուց հինգ հենասիւները, որոնց վրայ պէտք է կառուցուի Արցախի ապագան՝ կայուն անվտանգութիւն, աճող ժողովրդագրութիւն, զարգացող տնտեսութիւն, որակեալ կրթութիւն եւ արդիւնաւէտ կառավարութիւն: Արտակ Բեգլարեանը խօսեցաւ այդ հինգ ուղղութեամբ կատարուելիք գործուն եւ սփիւրքի հայութեան դերակատարութեան մասին:

Ելոյթներով հանդէս եկան Ամերիկայի Հայ Աւետարանչական ընկերակցութեան (ԱՀԱՀ) գործադիր տնօրէն Զաւէն Խանճեանը, որ նաեւ հիւրընկալն էր

Ռոբերտ Զոշարեանն ու Սերժ Սարգսեանը

Շարունակուած էջ 2-էն

Հիսում Քոչարեանն այնքան առաջ անցաւ, որ Ռուսաստանի կեցուածքն արդարացրեց մի այնպիսի դաշտում, որ ամենաշատն է պէտք քննադատել ու պահանջել: Քոչարեանը ոչ աւել, ոչ պակաս ասաց, թէ «Ռուսաստանը հաշուի է նստելու Ատրպէճանի մեծացած դերակատարութեան հետ տարածաշրջանում, ստիպուած է լինելու»:

Այսինքն, իր իշխանավարման 10 տարիներին Ռուսաստանին տարբեր ռազմավարական օրիեկտներ՝ «Գոյք պարտքի դիմաց» գործարքի շրջանակներում յանձնած Քոչարեանն, արձանագրում է, որ Հայաստանն այլեւս Ռուսաստանի ռազմավարական դաշնակիցը չէ: Քոչարեանն էլ է՞ համաձայն, որ Ռուսաստանը Հայաստանի կողքին է, քանի դեռ ինչ-որ բան կարելի է պոկել, իսկ երբ այլեւս ոչինչ չկայ պոկելու, ամէն ինչ իրենն է, արդէն ուժեղի կողքին է՝ թուրք-ատրպէճանական շահերն են ընդգծուած սպասարկում:

Ցեղապատերազմեան շրջանում ռուսական ջանքերը չսեւացնելու, հայաստանեան ներքաղաքական կեանքը հանդարտ, ռուսական գծի մէջ պահելու առումով, Քոչարեանն իրենից ակնկալուելիքն իրականացնում է ըստ արժանուոյն: Բայց ոչ միայն դա: Քոչարեանի ծրագրի մաքսիմումն իրագործուած է՝ Աժ-ում խմբակցութեան առկայութեամբ նա լուծել է նաեւ նեղ անձնական խնդիր՝ իր դէմք քաղաքական հետապնդումների հաւանականութիւնը մինիմալիզացուած է:

Այս ամէնն արձանագրելով, հեռու ենք այն համոզումից, թէ Քոչարեանն ուղղի ղեկավարուում է Կրեմլից: Ընդհակառակը, Փութինն իր քայլերով ցոյց է տուել անզամ, որ խուսափում է Քոչարեանի հետ հրապարակային հանդիպումներից: Քոչարեանի մի քանի մոսկովեան այցերից յետոյ յատուկ տեղեկատութիւնն էր տարածուում, որ Փու-

թինն ու Քոչարեանը շփուել են հեռախոսազրուցի ընթացքում, մի բան, որ տեխնոլոգիական զարգացման այս վերելքի դարում կարելի է անվտանգ իրականացնել, երբ Քոչարեանը նաև Հայաստանում է գտնուում: Պարզապէս, Քոչարեանը գիտի՝ ինչպէս պահի գիծ, որպէս ստուգի գործութեան մասունակացած փորսմաժողովը՝ ունենայ հնա-

րաւորութիւն:

Իրականում, Հոկտեմբերի 1-ին Սերժ Սարգսեանի արձանագրումը՝ «իշխանութեան գալու մասին ընդհանրապէս պէտք չի մտածել», ինչ-որ առումով տեղաւորուում էր այս տարուայ զարնանը Տէր-Պետրոսեանի՝ միանալ՝ «չհաւակնելով իշխանութեան նոր ձեւաւորուելիք համակարգում որեւէ պաշտօնի» բանաձեւին: Սակայն դա հակասել է Քոչարեանի ծրագրերին ու հիմա ասում են ճշմարտութիւններ, որոնք դեռ գարնանը արգէն ակնյացած էին ու արձանագրել էինք:

Ինչ վերաբերում է Քոչարեանի իշխանութեան թիմերին հաշտեցնելու «ծանր» բեռն իրենց ուսնող համացանցնելու, հայաստանեան ներքաղաքական կեանքը հանդարտ, ռուսական գծի մէջ պահելու առումով, Քոչարեանն իրենից ակնկալուելիքն իրականացնում է ըստ արժանուոյն: Բայց ոչ միայն դա: Քոչարեանի ծրագրի մաքսիմումն իրագործուած է՝ Աժ-ում խմբակցութեան առկայութեամբ նա լուծել է նաեւ նեղ անձնական խնդիր՝ իր դէմք քաղաքական հետապնդումների հաւանականութիւնը մինիմալիզացուած է:

«ԱՌԱԻՕՏ»

Հ. Ա. Ա. -Ի 100 ԱՄԵԱԿԻ ՎՈՒԹՈՎ

Կազմակերպութեամբ՝

Հ. Ա. Ա.-ի Վարչութեան

ՃԱՇԿԵՐՈՅՁ ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՒ

Կ'ԵՐԳԵ

ԱՌՆՈ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Տեղի կ ունենայ ծարայ 6 նոյեմբեր 2021-ին, երեկոյեան ժամը 8:00 էն սկսեալ,

Հ. Ա. Ա. -ի շրեի սրահէն ներս,

1060 N. ALLEN AVE., PASADENA, CA 91104

Մուտքի նույր՝ \$75

Տեղերը ապահովելու համար՝

Հեռ. 818-384-2987, կամ 818-324-0574

**ՀԲԸՄ-ի Gennext Նախաձեռնութեան
Շրջանակներում Մեկնարկում է
Մենքորութեան Ընդլայնուած Ծրագիրը Եւ
Յայտերի Ընդունելութիւնը**

ବ୍ୟାକିଲାନ୍ ମାତ୍ରମାତ୍ରାନ୍ 24-ରେ ଯାଏ
ଗୁପ୍ତମ୍ ଜ୍ଞାନକାଳୀନ ବ୍ୟାକିଲାନ୍ ମାତ୍ରମାତ୍ରାନ୍
ଚନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସବମାନ (ଜ୍ଞାନମାତ୍ରାନ୍)
ମେଧ ଯାହାପଣ୍ଡିତମାନମାତ୍ର ଯୁଝାକିଲାନ୍
Generation Next (GenNext)
Mentorships ଦ୍ୱାରା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ
ମାନଙ୍କଣମାତ୍ର ଯାହା କିମ୍ବା ଯାହାକାଳୀନ ଦ୍ୱାରା
ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥାଏଇ ଉତ୍ସବମାତ୍ରାନ୍ କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

Առնուազն մէկ տարի շարու-
նակ սովորողները իւրաքանչիւր
ամիս ութ ժամ կը յատկացնեն
ծրագրին եւ կմասնակցեն շաբա-
թական առերես մենթորային հան-
դիպումների եւ կօգտուեն ամէ-
նամսեաց խմբային միջոցառում-
ների նոր հնարաւորութիւններից:

Նոր եւ բարեկալուուած առաջարկի շրջանակներում յաւելուել է հիմնաւոր խմբային միջոցառումների բաղադրիչ՝ ի լրումն գեռահասների եւ հոգածու կամաւորների միջեւ մենթոր-մենթի բովանդակալից փոխարաբերութիւնինք: Այս առերես շփումները ձեւաւորման ամէնաբռուոն փուլում գտնուող երիտասարդներին թոյլ են տալիս ստանալ անհատական աջակցութիւն դրական դերային մողելից, որը հանդէս է գալիս որպէս աջակցութեան կողմնակի աղբեւր եւ որպէս ընկեր, եւ այդ ամենը՝ ծնողի (ծնողների) համաձայնութեամբ, ինչպէս նաեւ ՀԲՀՄ Արեւմտեան շրջանային յանձնաժողովի եւ մենթորային գործերում մասնագիտացուած արտաքին անկախ կազմակերպութեան հսկողութեամբ: Փորձ ձեռք բերելու հետ մէկտեղ սովորողները կպարզեն, որ կարող են վստահութիւն ձեռք բերել եւ առաջադիմութիւն դրսեւորել ինչպէս ուսման, այնպէս էլ սոցիալական շփման հարցերում: Մենթորները բովականութիւն կստանան սեփական փորձը եւ գործ-

Նական գիտելիքները կիսելուց եւ
նրբանկատ մօտեցում կցուցաբերեն
դեռահասների մաքարումներին՝
միաժամանակ տեղեկանալով նոր
սերնդին յուզող խնդիրներին եւ
վերջինիս հետաքրքրութիւններին:

Տարաբնոյթ խմբային միջուցառումների շրջանակներում կառաջարկուեն ինչպէս փափուկ, այնպէս էլ կոչտ համութիւնների կատարելագործման դասընթացներ, որոնք սովորողներին կրուտցանեն, թէ ինչ են իրենցից ներկայացնում դիմային աշխատանքը, բանակցութիւնները, առաջնորդութիւնը, ինքնակենսագրութիւն կազմելը, հրապարակային ելոցթիւնները՝ ի թիւս հաջողութիւն ապահովողաց կարեւոր միջոցների: Բացի այդ, կարիերացի, հոգեկան առողջութեան, քաղաքացիական մասնակցութեան, ֆինանսական գրավիտութեան, բոնութեան կանխարգելման, վնասակար նիւթերի օգտագործման վերաբերեալ սեմինարներով անդրադարձ կարուի այդ հարցերին եւս: Մասնակիցները նաեւ կը ծանօթանան այնպիսի բնագաւառների ու մասնագիտութիւնների, որոնք կարող են հետաքրքրել նրանց՝ կեանքի ուղին հարթելու ճանապարհին. Եւ այդ ամենը կը ներկայացնեն տեղի համացնքի այն անդամները, որոնք տուեալ բնագաւառում յաջողութեան են հասել:

Կրթական ծրագրերի ղեկավարը Նարէ Աւագեանը ծրագրին միացել է այն ժամանակ, երբ ՔՈՎԻԴ-19-ի համաձարակը նոր էր ծանր հարուած հասցըել Քայլի-ֆորնիա նահանգին՝ հարկադրելով դաշտարեցնել առերես կրթութիւնը և անցում կատարել վիրտուալ դասընթացների: Նա նշում է, թէ հեռավար շփումներին անցնելը ինչպէս է օգնել GenNext-ի գողափարի յաջորդ փուլի ձեւաւորմանը:

կանի տակ գրուեց: Բարեբախտա-
բար, մենք յաղթահարեցինք բոլոր
դժուարութիւնները եւ պարզե-
ցինք, որ մենթորության արծէքա-
ւորութիւնը, որի համար միջ անձ-
նավին շփումը կարեւորագոյն նշա-
նակութիւն ունի, իրականում չի
նսեմացւում հեռավար շփումների
պատճառով: Իրականում, ի յայտ
բերուեցին բնորոշ մի շարք առա-
ւելութիւններ, մասնաւորապէս, երբ
խօսքը գնում է այն մասին, թէ
ծնողներն ինչպէս են ազատում
իրենց երեխաներին GenNext-ի
կենտրոն հասցնելու կամ մենթորի
հետ հանդիպելու պարտականու-
թիւնից: Այն նաեւ կամաւոր մեն-
թորներին օգնում է ժամանակ
խնայել, քանի որ վերջիններս
ակնյայտօրէն խիստ զբաղուած են
սեփական աշխատանքային գոր-
ծունէութեամբ կամ ընտանեկան
հարցերով: Այս տարբերակը մեն-
թորին, մենթիին եւ ծնողին ճկու-
նութիւն է տրամադրում GenNext-
ից օգտուելու հարցում՝ առանց
մնացած կարեւոր գործերը հար-
ցականի տակ դնելու»:

Ծրագրի նոր ղեկավար Ցոլեր
Ուժայեանը ամենալաւ ամփոփ ձե-
ւակերպումն է տուել. «Երբ Քայլ-

ֆորնիան վերաբերյալ իր դպրոցները, իսկ 12 տարեկանից բարձր երիտասարդների մեծ մասը ստանայ պատուաստումները, մենք GenNext-ի մեր հանրութեանը կառաջարկենք երկու աշխարհների ամենալավ կողմերը՝ առերես շփումների հրաշքը, վիրտուալ շփումների յարմարաւէտութիւնը, ինչպէս նաեւ շփման՝ ձեզ ամենայարմար տարբերակն ընտրելու ազատութիւնը»:

Որպէս սկիզբ, ձեզ հետաքրք-
րող հարցի պատասխանը գտնելու
համար այցելէք ՀԲԸՆ-ի GenNext
կայքէջ, որտեղ մենքիներն ու մեն-
թորները կարող են տեղեկանալ
գրանցման եւ յայտերը ներկայաց-
նելու կարգին: Կլենտէլի միաւոր-
ուած դպրոցական կրթաշրջանի
անձնակազմը կարող է միջին եւ
աւագ դպրոցի աններին ուղղողել
մասնակցելու GenNext-ին անվճար
հիմունքներով՝ պարզապէս կայքէ-
ջում լրացնելով ձեւաթուղթը:

Այցելէ՞ք agbugennext.org կամ
կապուէ՞ք Կրթական ծրագրերի ղե-
կավար Նարէ Աւագեանին՝
navagyan@agbu.org էլեկտրոնային
փոստի հասցեով կամ (626) 794-
7942 հեռախոսահամարով:

DO YOU HAVE CHILDREN WHO CAN BENEFIT FROM A PROFESSIONAL MENTOR?

1-ON-1 MENTORSHIP | GROUP ACTIVITIES

[Apply Now](#)

For middle and high school students

ՄԱՍԻՆ ՀԱԲԱԹԱԹՐՈՒԹՅԱՆ ԿՏՐՈՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA

\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.

\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: _____

Address: -----

City: ----- State:----- Zip Code:-----

Country: -----

Tel:-----

massis Weekly

Volume 41, No. 41

Saturday, NOVEMBER 6, 2021

Mirzoyan and Lavrov Discuss Regional Developments

YEREVAN—Armenian and Russian Foreign Ministers Ararat Mirzoyan and Sergey Lavrov have discussed the implementation of the agreements of the leaders of Armenia, Azerbaijan and Russia dated November 9, 2020 and January 11, 2021.

Ahead of the anniversary of the trilateral document on complete cessation of all hostilities in the Nagorno-Karabakh conflict zone, the parties paid special attention to advancing the solution of the urgent humanitarian issues, primarily the return of detainees, the transfer of maps of minefields and the preservation of cultural and religious heritage.

Reference was made to issues of

easing tensions on the Armenian-Azerbaijani border, unblocking all transport and economic ties in the South Caucasus, creating a favorable atmosphere for regional cooperation.

The importance of continuing the efforts aimed at the political-diplomatic settlement of the border incidents between Armenia and Azerbaijan was emphasized. The sides touched upon the current aspects of the Armenian-Russian cooperation, taking into account the forthcoming bilateral contacts at different levels. The Foreign Ministers of the two countries noted the progressive development of the allied cooperation. They also discussed various international and regional issues.

Bipartisan Letter Urges Biden to Refuse Sale of F-16 Jets to Turkey

WASHINGTON, DC -- Democratic and Republican U.S. lawmakers urged President Joe Biden's administration not to sell F-16 fighter jets to Turkey and said they were confident Congress would block any such exports.

In a letter to Biden and U.S. Secretary of State Antony Blinken, 11 members of the House of Representatives cited "a profound sense of concern" about recent reports that Turkey may purchase 40 new Lockheed Martin (LMT.N) F-16s and 80 F-16 modernization kits.

The letter dated Oct. 25 stated

"Following President (Tayyip) Erdogan's September announcement that Turkey will purchase an additional tranche of Russian S-400 missile defense systems, we cannot afford to compromise our national security by sending U.S.-manufactured aircraft to a treaty ally which continues to behave like an adversary."

Earlier this month Turkey had made a request to the United States to buy 40 Lockheed Martin-made F-16 fighter jets and nearly 80 modernization kits for its existing warplanes.

Continued on page 4

President Armen Sarkissian Attends COP26 Conference in Glasgow Meets With World Leaders

GLASGOW -- President Armen Sarkissian has attended the 26th Conference of the Parties to the United Nations Framework Convention on Climate Change (COP26) in Glasgow.

President Sarkissian was welcomed by and had a brief conversation with UK Prime Minister Boris Johnson and UN Secretary general Antonio Guterres

The United Kingdom and Italy co-chair the Glasgow Conference.

Heads of states, climate change experts, business and civil society leaders participated in the discussions.

The conference aims to develop

an agreed action plan for combating climate change. The agenda topics target to help communities prepare for the worst effects of climate change, to protect and restore natural habitats and ecosystems for the planet's biodiversity, to accelerate the transition to clean energy by promoting the use and storage of low-cost renewable sources, to clean the air by accelerating zero emissions transport use around the world, encourage and identify the developing of financial systems and create green jobs.

Continued on page 3

Ambassador Lilit Makunts Briefs US Lawmakers on Challenges Following 44-day War

WASHINGTON, DC -- Lilit Makunts, Ambassador of the Republic of Armenia to the United States, held a discussion-meeting with more than a dozen members of the Congressional Caucus on Armenian Issues, in the Capitol Hill.

Ambassador Makunts expressed her gratitude to the Members of Congress for their constant support to Armenia, the issues of concern to Armenian people, and for the adoption of pro-Armenian resolutions in Congress, in particular, the adoption of

resolutions on the recognition of the Armenian Genocide and condemnation of the aggression unleashed by Azerbaijan against the people of Artsakh.

Ambassador Makunts briefed Members of Congress on the democratic reform program implemented by the Armenian Government, agenda of the Armenian-American relations and current regional security issues. In that context, she emphasized the

Continued on page 3

Extra-Parliamentary Forces to Be Represented in The Commission Studying Circumstances Of 44-Day War

YEREVAN (Armradio) — Prime Minister Nikol Pashinyan held a meeting with representatives of extra-parliamentary forces.

Attending the meeting were leader of the Republic Party Aram Sargsyan, leader of the Liberal Party Samvel Babayan, representative of the Alliance Progressive Centrist Party Tigran Arzakantsyan, leader of the Fair Armenia Party Norayr Norikyan, leader of the Sovereign Armenia Party David Sanasaryan, leader of the European Party of Armenia Tigran Khzmalyan, leader of the Christian-Democratic Party of Armenia Levon Shirinyan, leader of the United Homeland Party Mher Terteryan, leader of the Conservative Party Mikael Hayrapetyan, Chairman of Social Democrat Hunchakian Party Setrak Ajemian.

"This is our fourth meeting of this scale, I think at the moment we can say that we are using it as a

platform for conversation. And the fact that we are here today is a proof of that, our next task should be to make this platform more effective, to crown its activities with concrete results. How successful it will be, depends on us. Of course, there are no guarantees, but that is our goal," PM Pashinyan said in his opening remarks.

"At the moment, we have a very specific decision that three representatives of this format should be involved in the commission investigating the circumstances of the 44-day war," said Prime Minister Pashinyan, emphasizing that solutions are currently being sought to organize the issue de jure. Nikol Pashinyan added that the work of the commission will start only after the preparatory work.

Then the participants of the sitting proceeded to the discussion of the issues on the agenda.

Armenia is Ready to Start the Process of Delimitation and Demarcation of Borders

YEREVAN -- There are no obstacles for Armenia to start the process of delimitation and demarcation of the border with Azerbaijan, Secretary of the Security Council Armen Grigoryan told journalists on Thursday.

"We announced that we are ready to start the process of delimitation and demarcation. We are waiting for a positive impulse from Azerbaijan," he said.

"We are also ready to start discussing concrete issues considered within the framework of the trilateral working group co-chaired by the Deputy Prime Ministers of Armenia, Russia and Azerbaijan," he stated.

"One of the approaches is that the armed forces of both Armenia and Azerbaijan withdraw from the line of contact and allow troops of the two countries to be re-deployed in the area before we can start the delimitation and demarcation process," the Secretary said.

When asked whether the demand that Azerbaijan withdraw its troops from Armenia could be a precondition for the start of the process, Grigoryan said he could not say why Azerbaijan did not yet begin the process of demarcation and delimitation.

Russian President Vladimir Putin said last week that his country can play a key role in helping Armenia and Azerbaijan to solve the problem of their borders. Speaking at a meeting of the Valdai discussion club in Sochi Putin said the problem could be solved only by Armenia, Azerbaijan with participation of Russia. He also said that Russia has the maps kept at the General Staff of the Russian army, which show how the borders between former Soviet Union republics ran.

Speaking on normalizing relations with Turkey, Grigoryan said Armenia is discussing with Russia on ways to move forward with this process.

Apostolic Nunciature of the Holy See Inaugurated in Armenia

YEREVAN (Armradio) — The Holy See's Apostolic Nunciature office opened in Armenia today. Armenian Foreign Minister Ararat Mirzoyan and Substitute for General Affairs of the Secretariat of the Holy See Archbishop Edgar Peña Parra participated in the ceremony.

As the two countries mark the 30th anniversary of diplomatic relations, the Holy See sees it as a further opportunity to look "at building a prosperous relationship for the benefit of all Armenians."

The relations between the Church of Rome and Armenia go back to ancient times, almost to the very origins of Christianity, when faith in Jesus spread from Jerusalem to the "known world," where meetings and commercial and cultural exchanges between peoples became an occasion for debates that touched the "meaning" of life and existence.

Over the centuries, this ancient and prolific relationship between Armenia and the Holy See has grown in strength. Official diplomatic relations in modern times can be traced back to May 23, 1992, after Armenia gained independence following the collapse of the Soviet Union.

Since then, the Holy See has continually maintained diplomatic representations to foster relations, along with other initiatives and channels of various Catholic institutions. The first apostolic nuncio appointed to Armenia was Monsignor Jean-Paul Aimé Gobel (1993-1997). The current Holy See's representative since 2018 is Archbishop José A. Bettencourt.

Foreign Minister Ararat Mirzoyan and Substitute for General Affairs of the Secretariat of the Holy See Archbishop Edgar Peña Parra delivered remarks on the occasion of the opening of the Apostolic Nunciature.

Linguist Sevan Nisanyan Declared Persona Non Grata in Greece

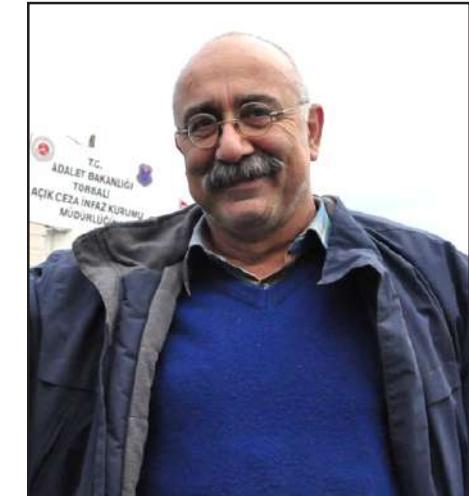
ATHENS — The government of Greece on Monday declared Turkish-Armenian author and intellectual Sevan Nisanyan "persona non grata." Nisanyan was on a trip to Albania where he learnt about the decision of Greek authorities and then was banned from entry to the country, Nisanyan has told Ermenihaber news outlet. In his words, the authorities have not disclosed the reason for the measure, citing state secret.

"I assume my weekly publications are not welcomed by some circles in the Republic of Turkey and their concern have been conveyed to the Greek side," Nisanyan has commented.

Another reason behind the decision of Greece, per Nisanyan, could be his recent publication where he referred to Turkish toponyms of some of the historical sites in the territory of Greece.

"I made researches on the etymological roots of settlements in Turkey for a decade. Then I included the neighboring countries in my research," he said in his YouTube program.

"Most of the settlement names in northern Greece is either Turkish or Bulgarian. There are almost no Greek names," he added.

Nisanyan has been living in Greece after fleeing a Turkish prison four years ago, he had served three out of a 17-year sentence for violations of a construction code. The Turkish authorities then issued a warrant for his arrest and listed him as a fugitive from the law. The government of Greece granted him a temporary residency permit.

For the last two years, he has been broadcasting a program on YouTube on Sundays.

In his last social media post he uploaded in Belgrade, he put a photo of himself walking, saying, "Nisanyan. It is time to cruise once again."

"We have repeatedly stated that we are ready to start discussing ... the normalization of relations with Turkey," Grigoryan told reporters.

"We are also discussing this with our Russian partners, [talking] about how we can move forward in this process."

Reception in Honor of State Minister Of Artsakh Artak Beglaryan at the Consulate General of Armenia in Los Angeles

GLENDALE - On October 27, a reception was held at the Consulate General of Armenia in Los Angeles in honor of the State Minister of the Republic of Artsakh Artak Beglaryan. The reception was attended by leaders of ecclesiastical, political, cultural, business, and benevolent organizations of the Armenian community of California as well as community members. Elected U.S. officials also came to meet with the Artsakh State Minister. Among them were California State Senators Anthony Portantino and María Elena Durazo, California State Assemblymembers Adrin Nazarian and Laura Friedman, Los Angeles City Councilmember Paul Krekorian, and representatives of the Los Angeles County Board of Supervisors. Consul General of Armenia in Los Angeles Ambassador Armen Baibourtian invited H.E. Archbishop Pargev Martirosyan for a prayer to begin the reception with an invocation and deliver remarks.

Welcoming the guests, Ambassador Baibourtian stressed the importance of the visit of Artsakh State Minister Artak Beglaryan and noted that it is a good opportunity to get acquainted with the current situation in Artsakh, its future programs, and to outline the important role of the Armenian community of California in these programs. The State Minister presented to the Armenian-American community

the five main pillars to build the future of Artsakh: stable security, improved demography, sustainable economic development, high-quality education, and effective governance. State Minister Beglaryan spoke about the plans in the framework of those five pillars and the role of the Armenian Diaspora in it.

Speeches were also delivered by the Executive Director/CEO of the Armenian Missionary Association of America (AMAA) Zaven Khanjian, who was also the co-host of the reception along with the Consul General. Further speeches were delivered by Senior Advisor to the State Minister David Akopyan as well as elected state and local officials present at the event. They presented certificates of recognition to the State Minister of the Republic of Artsakh and assured their continued support and commitment to stand by the people of Artsakh.

At the end of the reception, Ambassador Baibourtian presented a Certificate of Appreciation to Executive Director of the Armenian National Committee of America -Western Region (ANCA-WR) Armen Sahakyan for his many years of dedicated service, professionalism, and effective cooperation with the Consulate General of Armenia as well as on the occasion of completing his mission in California and decision to move to Armenia.

Ambassador Lilit Makunts Briefs

Continued from page 1

peaceful settlement of the Nagorno-Karabakh conflict under the auspices of the OSCE Minsk Group Co-Chairmanship.

Ambassador Makunts presented the challenges followed by the 44-day war and the humanitarian crisis, emphasizing the need for the unconditional repatriation of Armenian prisoners of war and captured civilians held in Azerbaijan.

During the meeting Ambassador Makunts answered the questions raised by the Members of Congress.

Ambassador Makunts also met with Assistant to the Speaker of the House Representatives, Congresswoman Katherine Clark (D - Massachusetts). Katherine Clark is a member of the House Appropriations

Committee, one of the most important committees.

Ambassador thanked Congresswoman for her continuous support to the issues concerning Armenia and Artsakh. In her turn, Congressman Clark highly assessed the role of Armenian-Americans in strengthening bilateral relations.

Ambassador presented the situation in Armenia due to COVID-19 and briefed about the preventive steps implemented by the Government of Armenia.

During the meeting interlocutors discussed issues aimed at further deepening of Armenian-American inter-parliamentary cooperation. In this regard Congresswoman Clark expressed readiness to make efforts towards promoting the cooperation between the legislative bodies.

The Launching of the 41st Volume of Haigazian Armenological Review

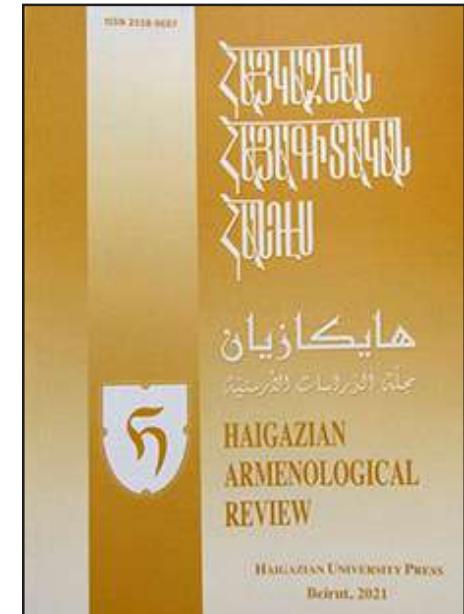

BEIRUT — On October 22, the 41st volume of the Haigazian Armenological Review was launched in the auditorium of the university, in the presence of Haigazian University President Rev. Dr. Paul Haidostian, Rev. Megerditch Karageozian, Head of the Union of the Armenian Evangelical Churches in the Middle East, the Second Secretary of the Armenian Embassy in Lebanon Mr. David Alaverdyan, Father Mesrob Tolapian, Dr. Zaven Messerlian, the editorial board of the Review, and a number of book loving Lebanese Armenian individuals.

Dr. Armen Urneshian, welcomed the public and noted that due to socio-economic and Covid-19 crises the three previous volumes (39th, and 40th and the Jubilee volume) were not launched in public. Dr. Urneshian noted that alongside the bibliography of the 40 volumes, the jubilee volume included research papers on the histories of the Armenian Studies Department of Haigazian University, the Haigazian Armenological Review, the Derian Armenian Library, the HU Press, the Armenian Diaspora Research Center, and the series of exhibitions which were inaugurated in the Matossian Arts Center.

In his turn, Dr. Dakessian emphasized that one third of the research papers in the 41st volume covered post-1995 issues. He stressed that the Review emanated positive and encouraging messages to all those who were interested in Armenian affairs and concluded that the editorials of the Review reflect the agenda discourse of Armenian Studies in the last quarter of a century.

Due to technical reasons, the guest speaker, Dr. Grigor Arshakian, director of the National Archives of Armenia, could not attend the event. In his words,

which Mr. Alaverdyan read, Dr. Arshakian underlined the significance of the Haigazian Armenological Review and stressed the importance of Armenian Studies in the era of globalization and defined its role and functions vis-a-vis Turkish-Azeri falsifications.

In his closing words, Rev. Dr. Haidostian pinpointed that currently the humanities majors are not on the list of the top 25 majors that students aspire, and that cybersecurity, software engineering and the like have replaced the conventional majors. Dr. Haidostian called on the Armenian Studies to further evolve towards multidisciplinary and interdisciplinary modes to benefit from the various scientific advancements and thanked and congratulated all those who contributed to the birth of the 41st volume.

Dr. Haidostian concluded that that, like its precedents, the launching of the current volume, is a festive event for the Haigazian community.

The event can be watched on youtube at <https://youtu.be/VIHCEWUBHc4>

President Armen Sarkissian Attends

Continued from page 1

On the sidelines of the Conference, President Sarkissian talked to US President Joe Biden, French President Emmanuel Macron, German Chancellor Angela Merkel, Prince Albert II of Monaco, Emir of Qatar Sheikh Tamim bin Hamad Al Thani, President of Egypt Abdel Fattah al-Sisi, Serbian President Aleksandar Vucic, Cyprus President Nicos Anastasiades, Argentine President Alberto Fernández, Montenegro President Milo Đukanovic, President of

Kyrgyzstan Sadyr Zhaparov, India's Prime Minister Narendra Modi, Italian Prime Minister Mario Draghi, Canadian Prime Minister Justin Trudeau, Australian Prime Minister Scott Morrison, Lebanon's Prime Minister Najib Mikati, Luxembourg's Prime Minister Xavier Bettel, Swedish Prime Minister Stefan Löfven, Austrian Chancellor Alexander Schallenberg, President of the European Council Charles Michel.

The President of Armenia delivered a speech at the World Leaders Summit on Tuesday

Abp. Vicken Aykazian Honored for Half a Century of Service

The 50th ordination anniversary of a distinguished clergyman and long-time leader of the Armenian Church was marked with a special tribute in October.

Archbishop Vicken Aykazian, the Diocesan Legate and Ecumenical Director of the Eastern Diocese of the Armenian Church of America, was honored on the “golden anniversary” of his ordination, in a heartfelt ceremony and banquet organized by Holy Trinity Church of Cheltenham, PA.

More than 160 people arrived at the church hall for the event on Sunday, October 17, 2021, which went forward in compliance with local pandemic regulations.

The day began in the church sanctuary with the Divine Liturgy, celebrated by Archbishop Aykazian himself, with parish pastor Fr. Hakob Gevorgyan assisting, along with deacons, altar servers, and choir members of the parish.

A banquet followed, with the luncheon graciously hosted by Dr. and Mrs. Garo Garibian. In addition to faithful from the Philadelphia area, guests included Bryan Ardouny of the Armenian Assembly, with whom Archbishop Aykazian frequently collaborates; and Dr. Rachel Goshgarian (of Lafayette College) and Taleen Babayan (of the Armenian Assembly)—both former colleagues of the honoree at the Eastern Diocese.

Representing Diocesan Primate Bishop Daniel Findikyan were Diocesan Vicar Fr. Simeon Odabashian and the Diocese’s Director of Ministries Fr. Mesrob Parsamyan. Both honored Archbishop Vicken with words of praise for his work as Ecumenical Director of the Eastern Diocese.

Bishop Daniel’s letter of congratulations to his Brother in Christ was read to the crowd by Fr. Odabashian. “Through his intelligence, diligence, spirituality and warm personality, Vicken Srpaian has been a servant of incalculable value to our Diocese, our church, and the Armenian people in general,” wrote the Primate. “A true soldier of our Lord, he provides an edifying example of leadership for us all.”

He went on: “As the Diocesan Legate and Ecumenical Director, Vicken Srpaian has worked for decades among the world’s major interfaith and Christian ecumenical groups.... On countless occasions, his influence has been the major force behind worldwide expressions of ecumenical support for Armenian causes,

including Genocide recognition, the preservation of Armenian monuments and, most urgently, the statements of solidarity with Armenia and Artsakh that emerged during last year’s bitter war period.”

Cheltenham pastor Fr. Gevorgyan offered his reflections on the humble nature of the honoree, relating how Archbishop Aykazian had chosen to serve as a deacon during a recent badarak at St. Mary Church in Washington, D.C., to commemorate in a very personal way the 50th year since his ordination.

He added: “Our Eastern Diocese is fortunate to have someone of his stature represent the Armenian Church in the global faith community for the past generation.”

As a special way to honor the milestone, the Cheltenham parish presented Archbishop Aykazian with a beautiful oil painting of his own portrait.

Archbishop Vicken Aykazian is the Diocesan Legate and Ecumenical Director of the Diocese of the Armenian Church of America (Eastern), in which capacity he has served since January of 2000.

Born in Siirt, Turkey, in 1951, he moved to Jerusalem as a young man to study at the city’s Armenian Patriarchate. There he was ordained a deacon in 1968 and a celibate priest in 1971. In 1992, His Holiness Vasken I, the late Catholicos of All Armenians, ordained him a bishop at Holy Etchmiadzin, the Mother See of the worldwide Armenian Church.

In a ministry that has taken him around the world, he has served the Armenian Church in diverse roles including tenures as primate of the Diocese of Switzerland (1992-96), and as director of the Fund for Armenian Relief’s office in the Republic of Armenia (1997-99).

In 2007, he was elected as president of the National Council of Churches of Christ in the U.S.A., and served his term from 2008 through 2009. He was the first Oriental Orthodox clergyman to serve as president of America’s leading ecumenical organization. He currently sits on the executive board of the NCC as well as on the board of the World Council of Churches, where his involvement has been extensive and continuous since 1985.

Today, Archbishop Aykazian is recognized around the globe as among the distinguished and influential figures in the ecumenical field.

AGBU GenNext Launches Enhanced Mentorship Program

Now in its 24th year, the highly successful Generation Next (GenNext) Mentorships, a program of the Armenian General Benevolent Union (AGBU), is progressing with changing times to serve the youth of the local Armenian community of Greater Los Angeles and the Glendale Unified District. It recently announced an enhanced hybrid model of its original program and is actively inviting prospective mentees and volunteer mentors to apply for this free and ever-growing program without delay.

For at least one year, students commit eight hours per month to the program and benefit from weekly one-on-one mentorship meetings and the new benefit of monthly group activities.

The new and improved offering adds a robust Group Activities component as a supplement to the meaningful mentor-mentee relationships between teenagers and caring volunteers. These one-on-one connections allow youth in their most formative years to receive the individualized support of a positive role model who functions as an outside source of support and a friend—all with the consent of the parent(s) and the oversight of the AGBU Western District Committee and an outside independent organization specializing in mentorships. Through the experience, students find that they gain confidence and improve academically and socially. Mentors enjoy the satisfaction of sharing their experiences, practical know-how, and sensitivity to the struggles of teens while also learning about the issues and interests of a new generation.

The Group Activities overlay will offer soft and hard skill development sessions to help students learn about teamwork, negotiation, leadership, resume writing, public speaking, among other important tools for success. In addition, topic-specific seminars focused on career, mental health, civic engagement, financial literacy, violence prevention, substance abuse are also addressed. Participants will also be introduced to industries and professions they may want to explore in the process of finding their own life path, presented by members of the local community with a track record of

success in a given field.

Educational Programs Manager Nare Avagyan came on board just as the Covid-19 pandemic hit the state of California hard, forcing the decision to shut down in person learning in favor of virtual classes. She noted how the switchover to remote interaction helped inform the next iteration of the GenNext concept.

“Not only did the pandemic impact the lives of all teenage students already navigating these critical years, but also for those enrolled in mentorship programs like GenNext. So the transition to virtual was at first questionable. Fortunately, we worked out the kinks and found that the value of a mentorship, for which interpersonal communication is key, was not really diminished at a distance. It

actually revealed some built in advantages, especially when it came to sparing parents from driving their children to the GenNext center or to meet up with their mentor. It also saved time for volunteer mentors who are obviously very busy with their own careers and families. This gives both mentor, mentee, and parent the flexibility to benefit from the GenNext offering without compromising other priorities.”

The new Chair of the program Tzoler Oukayan summed it up best: “As California reopens its schools and more youth over age 12 receive their vaccinations, we look forward to offering our GenNext community the best of both worlds: the magic of in-person engagement, the convenience of virtual connections, and the flexibility of choosing the method of interaction that works best for you.”

To get started and find answers to any questions, please visit the updated AGBU GenNext website where mentees and mentors alike will be instructed as to how to register and apply. Staff of the Glendale Unified School District are also invited to refer students in middle and high school grades to participate in GenNext at no charge by completing the form on the website.

Go to agbugennext.org or contact Nare Avagyan, Educational Programs Manager, at navigyan@agbu.org or at (626) 794-7942.

Bipartisan Letter Urges Biden

Continued from page 1

The letter was led by Republican Representative Nicole Malliotakis and Democratic Representative Carolyn Maloney, and co-signed by Representatives Bilirakis, Pappas, Cicilline, Costa, Valadao, Sarbanes, Titus, Fitzpatrick, and Speier.

“While we are confident that Congress will stand together to block any such exports should these plans progress, the United States cannot afford to transfer any advanced military equipment to the government of Turkey at this time,” the letter said.

The Trump Administration officially removed Turkey from its F-35

Joint Strike Fighter (JSF) program after President Erdogan executed Turkey’s first purchase of Russian S-400 systems, a decision which prevented Turkey from compromising the F-35 system.

“As long as President Erdogan advances his expansionist project in the Eastern Mediterranean, Turkey will continue to threaten our national security and the security of our closest allies in the region—Greece, Israel and Cyprus. We urge you to act in our national interest and for the sake of stability in the Eastern Mediterranean by refusing to reinforce Turkey’s aging arsenal of fighter jets, and we look forward to receiving your response.” The letter concludes

Արցախը՝ Ամերիկայի Դայ Աւետարանչական Ընկերակցութեան Տարեժողովին Եւ ճաշկերոյթին Սրտին Մէջ

Ֆրէքնոլի մէջ կայացող Ամե-
րիկայի Հայ Աւետարանչական Ըն-
կերակցութեան 102րդ Տարուայ
ժողովի օրենու կարենորագոյն իրա-
դարձութիւններէն մէկը Շաբաթ,
Հոկտ. 1-ի երեկոյան տեղի ունեցող
ճաշկերութիւն էր նուիրուած Արցա-
խի Հանրապետութեան՝ տեղւոյն
Առաջին Հայ Երիցական Եկեղեցի-
ին մէջ:

Ճաշկերոյթի հիւրերը իրենք
զիրենք գտան աշնանային գոյնե-
րով եւ զարդանաշխերով զարդար-
ուած Եկեղեցիի հանդիսասրահին
մէջ։ Ճաշկերոյթի համահովանա-
ւորներ եւ համանախազահներ Տօքթ.
Ճան եւ Լինտարէց (Պետրոսեան)
Ապտուլեանները սիրով ողջունե-
ցին ներկաները։ «National Raisin»
Ընկերութեան Նախազահ եւ Աւե-
տարանչականի Խորհուրդի անդամ
Տիկին Ապտուլեան ծառայեց որ-
պէս հանդիսավար եւ չնորհակա-
լութիւն յայտնեց Աւետարանչա-
կանի Նախազահ Տօքթ. Նազարէթ
Տարագեանին եւ Գործադիր Տնօ-
րէն Զաւէն Խանճեանին իրենց ծա-
ռայողական ղեկավարութեան հա-
մար։

Ծնունդով Վանաձորցի Թենոր
Միսակ Խորայելցան իր յուզիչ մեկ-
նաբանութեամբ կատարեց Միաց-
եալ Նահանգներու եւ Հայաստանի
Հանրապետութեան օրհներգներու եւ
Բացման Աղօթքը մատուց եկե-
ղեցիի Աւագ Հովհեւ՝ Վեր. Կրէկ
Քառու թիւնեան.

Յարութիւննամ:
Յայտագրի առաջին մասով
ներկաներուն ցուցադրուեցաւ տե-
սահոլովակ մը Արցախի մէջ Աւե-
տարանչականի իրականացուցած
ճամբարային գործունէութիւննե-
րուն մասին, սկսած 1995 թուակա-
նէն՝ Ստեփանակերտի մերձակայ-
քին մէջ եւ ապա 2003-ի ամռան
տեղափոխուած Շուշի: Տեսանիւթը
կը ներկայացնէր Աւետարանչակա-
նի ճամբարային ծառայութեան
քառորդ դարը Արցախի մէջ, որուն

մասնակցած են աւելի քան 800 երեխաներ եւ երիտասարդներ իւրաքանչիւր ճամբարային շրջան։ Տեսահոլովակը նույիրուած էր նաև Քարլաթա եւ իր հանգուցեալ ամուսնոյն՝ էլոնիստ Պետրոսեանին, Քեթրին եւ իր հանգուցեալ ամուսնոյն՝ Գրիգոր Պետրոսեանին, Քէնէթ եւ ձէյն Պետրոսեաններուն եւ իրենց մեծ ընտանիքին՝ 2003 թուականէն իվեր Աւետարանչականի Պետրոսեան ճամբարի իրենց հաւատարիմ հովանաւորութեան համար։ Նոյեմբեր 10, 2020-ին՝ Արցախեան 44 օրուաց պատերազմի աւարտին ճամբարը կորսուեցաւ թշնամիին ձեռքերուն մէջ։ Այսուհանդերձ, Գործադիր Տնօրիչ Պր. Խանճեան ըստաւ։ «Պետրոսեան ճամբարը հող կամ շէնք չէ, այլ ողի է։ Մենք անզամ մը եւս ճամբար կը կառուցենք»։ Աւետարանչականի Նախագահ՝ Տօքթ. Տարագծեան Պետրոսեան ընտանիքին նույիրեց ճամբարի իւղանկար մը եւ Աւետարանչականի Հայաստանի Ներկայացուցիչ Յարութ Ներսէսեան իւրաքանչիւր Պետրոսեան ընտանիքին նույիրեց 25-ամեայ ճամբարային գործունէութեան լու-

սանկարներու ալպոմ մը: Աւետա-
րանչականի Վարչական Խորհուր-
դի անդամ Պրայըն Պետրոսեան
ընտանիքի կողմէ ելոյթ ունենա-
լով, յուզումնալից խօսքերով շնոր-
հակալութիւն յայտնեց Պետրոսեան
ընտանիքին ընծայուած այս
ասատիւ ինչ Համբառ:

պատրւըս հասար:

Հնիթրիքի դադարէն ետք թե-
նոր իսրայէլյան գեղեցիկ կերպով
մեկնաբանեց «ինչ Մ'եծ ես Դուն»
Հոգեւոր երգը՝ անզլերէնով եւ
Արցախի նուիրուած երկու երգեր՝
«Կեանք ու Կուիւ» եւ «Պիտի Ապ-
րենք» երգերո՛ Հայերէնով:

Աջեղեականի Միաբեռն ։

Ամերիկայի Սիամեալ Եա-
հանգներու նորանշանակ Հայաս-
տանի Հանրապետութեան Դեսպան
Լիլիթ Մակունց իր այս առաջին
ացցին Քալիֆորնիա, զերմօրէն ող-

ջունեց Աւետարանչականի մատուցած աւելի լաւ կեանք եւ ապագայի յոյս ներշնչող մարդասիրական օդ-նութիւնը Հայրենիքին։ Ան իր խօսքը եզրափակեց ըսելով.- «Արցախեան 44-օրուայ պատերազմէն ետք մենք միայն մէկ տեղ ունինք երթալու՝ դէպի առաջ»։ Լու Անձելոսի Հայաստանի Հանրապետութեան Գլխաւոր Հիւպատոս Մեծայարդ Պր. Արմեն Պայտուրթեան ուրախութիւն յայտնեց Ճաշկերոյթին իր ներկայութեան համար եւ Ֆրէզնոն որակեց որպէս «այն վայրը, ուր մէր հայկական արմատները կը գտնուին Արեւամտեան Միացեալ Նահանգներու մէջ»։ Գլխաւոր Հիւպատոս Պայտուրթեանի կողեկցի նաեւ Ֆրէզնոյի Հայաստանի

մէջ ինքնավելլուծութեան, միասնականութեան, ռազմավարական մտածողութեան, համբերութեան, յամառութեան եւ ծառայողական վերաբերմունք:

Ան եղրափակեց իր խօսքը
ըսելով. «Յիսուս զոհաբերեց իր
կեանքը, որպէսզի մեզի հսարաւո-
րութիւն տայ: Նոյն նպատակին
համար իրենց կեանքը զոհաբերե-
ցին Արցախցի զինուորները: Մենք
պէտք է այնպէս ապրինք մեր
կեանքը՝ որ իրենց կեանքը իզուր
չ'ըլլայ»:

Գործադիր Տնօրէն Պր. Խանճ-
եան Պետ Նախարար Բեգլարյանին
եւ իր Խորհրդատու Դաւիթ Հա-
կոբյանին նույիրեց շարք մը նույիր-
ներ, որոնցմէ մէկն էր «Հաստատա-

Հանրապետութեան Պատուաւոր
Հիւպատոս Մէծայարգ Պր. Պերճ
Աբգարեան:

Ապա ներկայացուեցաւ յա-
տուկ տեսահոլովակ մը «Յաջող
Նուածում» Հակառակի Բոլոր Անհա-
ւանականութիւններու» խորագրով։
Արցախի Հանրապետութեան Պետ
Նախարար Արտակ Բեգլարյան
կորսնցուցած էր իր տեսողութիւնը
1995-ին՝ ականի մը միջադէպի
պատճառով։ Ան իր մանկութեան
յաճախած էր Աւետարանչականի
Ճամբարը եւ ապա շարունակած իր
ուսումը Երեւանի Պետական Հա-
մալսարանին մէջ, Լոնտոնի մէջ եւ
Պութոնի Թափթց Համալսարանի
Ֆլէթը իրաւաբանական դպրո-
ցին մէջ։ Ան երկու տարի վարած
է Արցախի Մարդու իրաւունքնե-
րու Պաշտպանի պաշտօնը եւ 2021-
ի Յունիսի 1-ին նշանակուած որ-
պէս Հանրապետութեան Պետ Նա-
խարար։

«Խորհրդանշական է ըլլալ ֆրէզնոյի մէջ» ըստ Պետ Նախարարը, «որովհետեւ այդ 1915-ից եղասպանութենէն ետք գոյատելման եւ վերածնունդի խորհրդանիշն է: Ֆրէզնոյի օրինակը մեզի համար ոգեւորիչ է»: Պետ Նախարարը անդրադառնալով 44-օրուայ պատերազմէն ետք Արցախի ապագային, նշեց Երկարաժամկետ եւ կարճաժամկետ մարտահրաւէրները: Երկարաժամկետ մարտահրաւէրները կը ներառեն. 1) անվտանգութիւն, 2) ժողովրդագրութիւն, 3) տնտեսական զարգացում, 4) ենթակառուցուածք, եւ 5) տարրական կարողութիւններ: Այս մարտահրաւէրները դիմակայելու համար, Պետ Նախարար Բեգլարյան կոչ ըրաւ բոլոր մակարդակներու

կամութիւն - Երբեք՝ք Մի Յանձնուիր» կարգախօսը շրջանակի մէջ առնուած: Պր. Խանճեան շնորհակալութիւն յայտնեց հիւրընկալներուն, ինչպէս նաեւ Ճաշկերոյթի Յանձնախումբին եւ Ֆրէզնոյի Հայ համայքին՝ իրենց ցուցաբերած ջերմ հիւրասիրութեան համար: Ան իր խօսքը եզրափակեց Նազովրեցի Յիսուսի խօսքերով. «Գացէք՝ք ամբողջ աշխարհը, ու քարոզեցէք՝ք աւետարանը բոլոր արարածներուն» (Մարկոս. 16. 15): Աւետարանչականո կողապունակեւ իոն եռթո:

զամը գը չարուսակչ ըր սրթը:
Ճաշկերոյթի աւարտին Հա-
յաստանի Աւետարանական Եկեղե-
ցիներու Միութեան Նախագահ Վե-
րապատուելի Ալպերս Փայտյան
մատուց օրհնութեան աղօթքը ապա
ներկաները Ֆրէզնոյի Հայ Պանդիս-
տաց Եկեղեցիի Աւագ Հովիւ Վերա-
պատուելի Ներսէս Պալաւանեանի
առաջնորդութեամբ յոտնկայս եր-
գեցին «Փառք եւ Պատիւ» փառա-
բանութեան երգը:

Որպէս Քրիստոնէական կազմակերպութիւն, Աւետարանչականը իր ծառայութիւնը կը մատուցանէ բոլոր անոնց՝ որոնք օգնութեան կարիք ունին՝ առանց խսրութեան։ Աւետարանչականը իր այս համաշխարհային առաքելութիւնը կ'իրականացնէ պահպանելով շարք մը կրթական, աւետարանչական եւ ընկերային ծառայութիւններ աշխարհացրիւ 24 երկիրներու մէջ՝ ներառեալ Հայաստան եւ Արցախ։ Լրացուցիչ տեղեկութիւններու համար կընաք այցելել ԱշԱՀ-ի կայքէջը www.amaa.org.

(Քաղուած Ֆիլիփ Թավլեանի
Անգլերէն բնագրէն՝ հայցուց Լուի-
զա ճանպաղեան)

Հայկագեան Հայագիտական Հանդէսի ԽԱ.
(41դ) Հատորի Շնորհանդէսը Պեյրութի Մէջ

Հայկագեան Հայագիտական
Հանդէսի ԽԱ. հատորի շնորհանդէ-
սը տեղի ունեցաւ Ուրբաթ, 22
Հոկտեմբեր 2021ի երեկոյնքան, Հայ-
կագեան Համալսարանի սրահին
մէջ, ներկայութեամբ ՄԱՀԱԲԵՄի
նախագահ վեր. Մկրտիչ Գարակէ-
օզեանի, Հայկագեան Համալսարա-
նի նախագահ վեր. դոկտ. Փոլ
Հայտութեանի, Արքանանի մօտ ՀՀ
դեսպանատան մշակութային կցորդ
պ. Դաւիթ Ալլավերդեանի, հայա-
գիտութեամբ շահագրգուռած մշա-
կութամէր հիւրերու եւ Հանդէսի
իսմբագրակազմին:

Հստ սովորութեան սրահին
կեղրոնը զետեղուած էին Հանդէսի
40րդ, 41րդ եւ լինսամեակի յոբել-
եանսական հատորները, ինչպէս նա-
եւ համալսարանի Տէրեան Հայա-
գիտական Գրադարանի անցնող տա-
րի ձեռք բերած հայագիտական
հրատարակութիւններու փունջ մը:

Բայցման խօսքին մէջ, խմբագրակազմի անդամ դոկտ. Արմէն Խւրնէշլեան ողջունելով ներկաները, ի միջի այլոց ըստ «տեսլապաշտութեան միւս երեսը անցելապաշտութիւնն է, հաստատակամ ըլլալը բախտախնդիր ըլլալ է, յանձնառութեան հակառակն ալպարտուղականութիւնն է»: □Ասոնք չենք կրնար ըլլալ, որովհետեւ հայագիտութեան, գիրին ու մշակոյթին, պատմութեան ու արուեստին կը ծառայենք, կ'օժանդակենք, նույիրուած ենք բոլորս որ հոս ենք, եւ անոնք՝ որ սիրառվ մեզի հետեն»: Ան մատնանշեց որ Հանդէսի հանրային վերջին շնորհանդէսը կայցած էր 2018ին, եւ «2019էն 2021, մեզի հարուածած բազմապիսի աղէտներուն մէջ լոյս ընծայեցինք 3 հասոր Հանդէս, հրատարակեցինք 2164 էջ հայագիտական նիւթ, ի մի բերինք 77 աշխատակից՝ Հայաստանէն, Արցախէն, Սփիւրք-արտասահմանէն: Որակական փոփոխութեան ենթարկուեցաւ Հանդէսին ձեւաչափը. գրութիւնները բաժնուեցան ըստ տեսական գործառնությունների կամ առաջարկած գործառնությունների:

սակի եւ նիւթերուտ։ Զգալիօրէնս
աւելցաւ սփիւռքահայ աշխատա-
կիցներուն թիւը, նուազեցաւ աշ-
խատակիցներու միջին տարիքը՝
այստեղ պիտի գտնէք յօդուածներ
համավարակին, տեղեկատուական
պատերազմի, տնտեսական տատա-
նուածներու, ներառական կրթու-
թեան, ներգաղթող հայերու խնդիր-
ներուն մասին։ թերեւս առանց
որոշիչ խօսքի, բայց գէթ իբրեւ
գիտական սկզբունքներով գրուած
հիմնաքար՝ յետագայ ուսումնասի-
րութիւններու»։ Դոկտ. իւրնէշլ-
եան ընդգծեց յոբելեանական հա-
տորին արժանիքը, թէ ան խտա-
ցուցած է «համալսարանի հայկա-
կան եւ հայագիտական երեսակը՝
ամբիոնով, Հանուէսով, Տէրեան զրա-

կենսագործումէիութեան շրջանին վերաբերող ուսումնասիրութիւններու: Ասոնք նոր ընթերցողներ կը ներգրաւեն, հայագիտութիւնը կը թարմացնեն, կը դարձնեն աւելի ընդգրկուն եւ ժամանակակից, ապահովելով նաեւ շարունակման նոր գործօններ»: Ան հաւաստեց թէ «այսօր, հայագիտութեամբ զբաղող արտասահմանցի հայագէտներու շուրջ մէկ-երրորդ մը աշխատակցած է Հանդէսին», անդրադարձաւ Հանդէսին հաստատութենականացման գործընթացին, լեզուական, բովանդակային թէ այլ գիտական ազատականութեան, ընդգծեց Հանդէսին ունեցած դերը իբրեւ գիտական յօդուածագրութեան դարբնոց, հայագէտներու միջեւ հաղորդակցական ցանց յառաջացնող միջոց, եւ բնութագրեց Հանդէսին աւանդ դարձած խմբագրականները իբրեւ «վերջին շուրջ քսանհինգ տարիներու հայագիտութեան տրամախօսութեան համագումար»: Դոկտ. Տագէսեան փակեց իր խօսքը ըսելով. «Հայ իրականութիւնը կ'ապրի անկիւնադարձային վճռական հանգրուան. կացութիւնը առաւել վտանգալից կը դառնայ համաշխարհային առողջապահական, տնտեսական, քաղաքական եւ ընկերային այլ տագնապներու շեշտաւորումով, նոր աշխարհակարգի գործընթացով: Հետեւաբար, հայուն կը մնայ աւելի քան երբեւէ սրատես խորաթափանցութեամբ եւ առարկայական ազգային առաւելագոյն նախանձախնդրութեամբ վերատեսութեան ենթարկել, վերաքննարկել, ծանրութեթեւ ընել իր օրակարգերը գործելառը մանաւանդ վարուելակերպային մօտեցումներն ու վերաբերումը իր ձեռք զարկած եւ իրեն առնչուող հարցերուն: Այսօր արտակարգ դրութիւնը արտակարգ միջոցներ եւ միջոցառումներու կը հարմայէ: Հայկագեան Հայագիտական Հանդէսի այս խմբագրականը սրտցաւօրէն եւ խրամատաւորուածի հանգամանքով ատիկա կ'ահազանգէ»:

Պարագաներու բերմամբ բացակայ հիւր բանախօսին՝ Հայաստանի Ազգային Արխիտեհ տնօրիչն դոկտ. Գրիգոր Արշակեանի խօսքը ընթերցեց ՀՀ դեսպանաստան մշակութային կցորդ պ. Ալլավերդեա-

իր գիրին մէջ դոկտ. Արշակ-
եան կ'ըսէր. «Համաշխարհայնաց-
ման եւ աշխարհաքաղաքական սրըն-
թաց վերափոխումների ժամանա-
կաշրջանում առաւել է կարեւոր-
ուում ազգային արժէքների պահ-
պանում ու փոխանցումը յետագայ
սերունդներին: Այդ առումով վիթ-
խարի դեր են կատարում հայագի-
տական կենտրոններն ու հանդէս-
ները, որոնց շարքում առանձնա-
նում են Հայկագեան Համալսարանն
ու իր հայագիտական հանդէսը,-
զոր ան նկատեց,- մեր պատմու-
թեան արժէքաւոր տարեգրքերից,
[որոնք] ոչ միայն ունեն գիտական
մէծ նշանակութիւն, այլև հայա-
պահպան կարեւոր առաքելութիւնը
նաեւ Հայկագեան Հայագիտական
Հանդէսի միջոցով է գարգանում եւ
ամրապնդում համագործակցու-
թիւնը Սփիւրքի եւ Հայաստանի,
ինչպէս նաեւ օտարազգի գիտնա-
կանների միջեւ հայագիտութեան
բնագաւառում»:

կեց իր հիսուքը ըսելով. «Հայ իրա-
կանութիւնը կ'ապրի անկիւնադար-
ձային վճռական հանգրուան. կա-
ցութիւնը առաւել վտանգալից կը
դառնայ համաշխարհային առող-
ջապահական, տնտեսական, քաղա-
քական եւ ընկերացին այլ տագ-
նապներու շեշտաւորումով, նոր աշ-
խարհակարգի գործընթացով։ Հե-
տեւաբար, հայուն կը մնայ աւելի
քան երբեւէ սրատես խորաթա-
փանցութեամբ եւ առարկայական
ազգացին առաւելագոյն նախան-
ձախնդրութեամբ վերատեսութեան
ենթարկել, վերաքննարկել, ծանր
ու թեթեւ ընել իր օրակարգերը,
գործելառնը մանաւանդ վարուե-
լակերպացին մօտեցումներն ու վե-
րաբերումը իր ձեռք զարկած եւ
իրեն առնչուող հարցերուն։ Այսօր
արտակարգ դրութեան մէջ ենք եւ
այդ արտակարգ դրութիւնը ար-
տակարգ միջոցներ եւ միջոցա-
ռումներ կը հրամայէ։ Հայկազեան
Հայագիտական Հանդէսի այս
խմբագրականը սրացաւօրէն եւ
խրամատաւորուածի հանգաման-
քով ատիկա կ'ահազանգէ»։

Պարագաներու բերմամբ բացակայ հիւր բանախօսին՝ Հայաստանի Ազգային Արխիტէ տնօրէն դուստ. Գրիգոր Արշակեանի խօսքը ընթերցեց ՀՀ դեսպանատան մշակութային կցորդ պ. Ալլավերդեա-

Ծառ.թ էջ 19

Աշուն Ե Հայոց Աշխարհում Ոսկի Աշուն

«Հայաստանը Աշխարհի Քաղաքակրթութեան Օրբանն է,
Արեւելքի Ամենաքաղաքակիրը ժողովուրդը»

Ֆրանս Վերֆէլ

ՊՈՂՈՍ ԱՐՄԵՆԱԿ ԼԱԳԻՍԵԱՆ

Աշուն...: Մեղմում էին Միհր
արեւ աստուծոյ հրաշունչ ատրու-
շանի կրակի բոցերը, գնում երկիր
մոլորակի հիւսիսացին կողմն աշ-
խարհի ծովերի ալեծուփ ալիքների
սպիտակ ջրերի երեսներին շողիւն
լոյս սփռում, կարծիր լոյսի հեղեղի
հազար գոյնի գօտի կապում նրանց
վրայ, վառուող հորիզոնից եկած
անուշ հովիկները նրանց դէմքը
շոյում: Արմին-հայեր հաւատում
էին, որ ամէն առաւօտ արեւ աստ-
ուածը Արարատի գագաթից սկսում
իր երթը, անցնում մոլորակի ճամ-
բաններով, վերադառնում «Սրբա-
զան Օրինաց Երկիր» լեռնաշխար-
հի Վանայ ծովի ջրեր, բարձրանում
նրա ափերի լեռների գագաթներից
պայթած կրակով երեսը ցողում:
«Սրբազան Լեռնաշխարհ»-ի արար-
չական արմիններ իրենց «Արեւ
որդի» էին անուանել, նրա հետ
հասել աշխարհներ, ետ եկել իրենց
Նահապետի երկիր: Երբ Միհր արեւ
աստուածը սկսում էր առաւօտեան
իր երթը, Աշտիշատի մեհեանի
քուրծերը կանգնել մեհեանի առաջ,
նրա առաջին լոյսի շողերով երես-
ները ցողել:

Արեւ աստուած Միհրը, լոյսի
անուշ ժպիտ, լոյսի շառագոյն համ-
բոյր շաղում «Մըբազան Օրինաց
Երկիր» լեռնաշխարհի երեսին, լոյ-
սով գտում դաշտերին իջած ցողի
մարդարիտեայ հատիկները, որոնք
նրա շոյանքից հալուում, հողին են
ընկնում: Արեւ աստուած Միհրը
բնութեան յաւերքութիւնն է, տի-
եզերական արարչութեան պար-
գևն է, որի մի շիւղը յաւիտեանն
արժէ: Միհայն Արմին-հայերն են
իրենց Միհր արեւ աստուծոյ լոյ-
սով ողջոյնում աշխարհի մարդ-
կանց, «Բարի Լոյս», «Բարեւ»
մալթանքներով, ժպիտ ցանում
նրանց սրտերին, որ այնտեղ բա-
ռութեան առառում լինելո:

Հաւատո՞ւմ էք, եթէ ասեմ, որ
մի քանի անգամներ տեսել եմ, թէ
ինչ ակնածանքով էին Հնդիկ մար-
դիկ մօտենում կրակին, ափերով լոյս
քաղում նրա բոցերից, տանում երես-
ները լուանում, ակները շոյում:
Լոյսի այդ պաշտամունքը նրանք
իրենց հետ տարել էին մայր օրբան
«Հայոց Սրբազնա Լեռնաշխարհից»,
աւանդել սերունդներին:

Աշուն...: Արմին-Հայ, հասել
ես այս հեռու երկրի շէներ, ինչպէս
ես աշունը դիմաւորում: Արի զնանք
քու Արմինա-Հայաստան աշխարհի

աշնանային այգիները։ Միաժանի
լոյսի հրդեհ է վառւում այնտեղ,
նրա եօթը գոյների լոյսի հեղեղն է
հոսում այնտեղ։ Նրա թովչանքից
հոգիդ պիտի զմայլի բնութեան
սքանչանքով, լցուի խինդով։ Փա-
ռաբանութիւն լինի Միհր արեւ
աստուծոյն, որ իր կենսուժն է
յորդում Հայոց աշխարհի այգինե-
րին, փառաբանութիւն լինի Ար-
մին-Հայ նախնիների հողի մշակ-
ներին, որոնք ծառ են պաշտել,
որպէս խաչեր իրենց նախնիներին
ծառ են հողի սրտին տուել։ Մառ,
պտղաբերութեան, բնութեան
արարչութեան, կեանքի յաւիտե-
նականութեան, մայրութեան սրբու-
թիւն։ Լոյս է նրանց սաղարթնե-
րին, ծիածան գոտիներ լանջերին,
ոսկի ապրջաններով զարդարուն
թեւերը վեր պարզած ալօթում են
արեւին։ Կարմիր այտերով շիկնած
խնձորը, սաթեայ տանձը, կարմ-
րաթուշ դեղձը, խաղող՝ իրենց
Աստուծոյ որդի արեան հեղեղլ...
հովիկների համբուրից հոռովէլներ
են շշնչում։ Ցաւերժութեան խորհր-
դանիշ նոնենիների թեւերից նոներն
են ճօճւում որպէս հրագունդեր։
Հրաբխացել են նոները, պայթել են
նոները, որոնց սրտերից կարմիր
կայծեր են ժայթքում, արիւն է
հոսում։ Արմին-Հայերի նախնիներ
նոնենիներ էին տնկել աստուածնե-
րի մեհեանների շուրջը, նորահար-
սերը նոներ էին զարկել իրենց նոր
հաւաք և հաւաք և հաւաք և հաւաք

օճախների շէմերին, որ միշտ լոյս
լինէր այնտեղ: Նուռ . . . Աստղիկը,
Վահագնի հետ իրենց ամուսնու-
թեան սենեակի դռանը նուռ զար-
կել, կարմիր հեղեղ հոսել մէհեա-
նում, ուսից Մայր Անահիտի կա-
խած լաւաշ հացն է ընկել, ողբացել
են իր հարսանիքին եկած հացոց
ասուածները, ողբացել են, որ Աստ-
ղիկը անզաւակ կը լինէր, լաւաշ
հաց Արմինսա երկրի, Արմին-հայե-
րի կեանքի առեղծուածն է այն:

Աշուն...: Արի զնանք խաղողի
այգիներ, մայրացած որթատուն-
կերն են կը թնել յենասիւների լա-
րերին: Ոստերի տերեւների արանք-
ներից արեւի կրակից շիկնած խա-
ղողն է ժպտում: Աշուն, խաղողն է
հասուն, լոյսով լեցուն հատիկները
կարծես ահա կը պալթեն, դէմքը կը
ցողեն անուշ բոյրով, շրթներդ
քաղցր համով, հայրենին երկրի՝
«Արեւահամ Բարն» է այն: Խաղող
քաղի՛ր, մի վախենար, նրա կար-
միր կրակը չի այրի մատներդ,
հրճուի՛ր նրա լոյսի հրեղէն ցոլ-
քով: Ճաշակի՛ր այն, Մայր Անա-

Հիտ աստուածուհու պարզեւն է,
Արմինա-Հայաստան աշխարհի արեւ-
ի համը, լուսնեակի անուշ դէմքի
սպիտակ լոյսը, հայրենի հողի բիւ-
րը, աստղամերձ լեռների ընդեր-
քից ժայթքած ջրերն են այնտեղ:
Հնձաններում քամում են նրա հիւ-
թը, լցնում կարասներ, նրա սրտի
կրակն է պոռթկում, դուրս ժայթ-
քում, պղտորւում... ուժասպար
հանգչում: Աստուածների ըմպելիք
գինի է այն, որը խորանների առաջ
խոնարհած նորապսակների շուր-
թերին սէր է հոսում, բանաստեղծ-
ներին տիեզերական թռիչք պար-
զեւում, բանաստեղծութեան արա-
րում լինում, իրենց նախնիների
ստանների անունները իրենց ճա-
կատներին՝ աշխարհներ գնում :
Առն Առողօհե՞ռ օռ Առձե-

Աշուն... Արբեցի՝ քու Արմի-
նա-Հայաստան աշխարհին իջած
աշնան հէքիաթով, ոսկէ աշունով,
խաչուած քու միլիոնաւոր նախնի-
ներին դու էլ ծառեր տնկիր: Դե-
ռեւս մանչ, Արմենակ հօրս հետ
ծառեր եմ տնկել Մուսա Լեռան իմ
հայրենի լեռների լանջերի դարա-
ւանդներին, ծառեր տնկել, հայրե-
նի երկրի մայր ոստանի տանս
առաջ՝ այգի արարեցի, նրա հողում
ծիրանենի, թզենի, թթենի, սալո-
րի, ղեղձի ծառեր տնկեցի, որոնց
յառնած յուշից լացում է հոգիս:
Թշուառական, անօրէն դրացինե-
րից փախաց, այնպէս ինչպէս հայ-
կական լեպէոնի «Կապորալո Արմե-
նակ հայրս թուրքից փախաւ: Հե-
ռու տարիներին գնացի մայր ոս-
տանի օտարուած այգիս, միայն մի
ծառ էր կանգուն, տանձենին մի
հսկայական ծառ էր դարձել, խեղ-
ճացել: Առանց խաղողի ողկոյզնե-
րի՝ կիսամեռ էին թարմաներին
յենած որ թատունկերը, համբուրե-
ցի բոլորին, արցունք հոսեցի նրանց
վրայ, որ իրենց տէր Պօղոսի աւիւ-
նից ու նրանց հողին տուած Արմե-
նակի յուշերից նորէն կենդանանա-
յին, նոր տէրը նկատելով լացս,
կանչեց: «Պօղոս, ինչ արեցի նրանք
չչուռթեցին, ներող եղիր, մօտեցիր
տանձ պոկիր, տար զաւակներիդ,
ճակատս ափերով պահած՝ փա-
խայ...»:

Աշուն...: Արմին-Ճայ, Զանգեց
զուրի «Սիզապանձ» լեռների լան-
ջերին աշնան հրդեհ է բռնկած,
արի գնանք նրա լոյսը լցնենք մեր
սրտերին: Մի՛ վախենար, շանթե-
րի զարկած հրդեհ չէ, ծառերի
սաղարթների ամառային արեւի
ամբարած կրակն է այն: Լեռների
լանջերից կարմիր հեղեղ է հոսում
անդնդախոր ձորեր, անտառների
հեքիաթային հրաշախաղ է այն:
Մառերի յոգնատանջ տերեւներն
են շշուկով ընկնում հողին, անտա-
ռի երգն է, ունկնդրիր այն, տես
ինչքան անդորր պիտի իջնի հո-
գուրդ: Աշնանը այդ անտառներում
որսի ենք ելել, մեր հրացանների
արձակած փամֆուշտները անզօր
եղել հասնելու քարափներին բազ-
մած «Կղթար»-ներին հասնելու:
Հեռուից պիտի նշմարէիր ինձառե-
նի, տանձենի, սալորենի, հոնի,
զկերի արեւոտ ծառեր, ասում են
վայրի, ոչ, մայր բնութիւնն է
արարել այն, մարդիկ են նրանց
շիւերը տարել, տնկել հողին, ազն-
ուացրել: Մօտեցի՞ր ծառերին, նրա
սաղարթներից ժպտացող պտուղ-
ներն են հասուն: Երբ հովիկները
նրանց այցի գալիս՝ օրորւում են
բերքից ճիւղակտոր եղած նրանց
թեւերը, դու էլ ձեռքերդ վեր
պարզած աղօթիր մայր բնութեան
արարչութեանը: Առաւտոեան ցոյն
նրանց երեսներին՝ տանձ, ինձոր,
սալոր քաղիր: Մտիր անտառի
ձորակներ, հոնենիներ են այնտեղ,

կայծեր են կախուած նրանց վար-
սերից, հոնն է այն, այդքան կար-
միր կրակ ո՞րտեղից... արեւից էին
այն քաղեկ:

Աշուն... Արմին-Հայ, բացի
քու մայր ոստանում՝ ո՞րտեղ աշնան
տօնախմբութիւն կատարում։ Հրազ-
դան Մարզադաշտ, Հրազդան գետի
վերին լանջին՝ 60-70 հազար նստա-
տեղ, այն քիչ էր տարիներ առաջ
երկրի երեք միլիոն ու մայր ոստա-
նի մէկ միլիոն ու աւելի քաղաքի
բնակիչներից Փութպոլասէրների
մըցումներ դիտելու եկած մարդ-
կանց համար։ Տասնըմէկ Արմին
Հայ դիւցազուներ, թեւերը սովոր-
քած մարզադաշտ ելել, վազում
էին, հակառակորդը չէր կարողա-
նում հասնել նրանց, զեռուից զար-
կում էին գնդակին, այն սուրում էր
հրէ գուլնդի նման, միխրժում դար-
պասի ցանց, ատոն էին, թէ երբեմն
այն պատռում էր։ Ախ, բազում
յաղթանակների այդ կանչերի յու-
շը մինչեւ հիմա հոգիս լցնում է
խինդով։ Ասում են հիմա դարպա-
սին զարկող չկայ, դիտող չկայ,
նստատեղերը անմարդ։ Մարզա-
դաշտում ոսկէ աշնան տօնախմբու-
թեան էր եղել, երեւի հիմա... ՈՉ:

Մարգարաշտի դիմաց եկեղեցի է, 1827 թուականին այն չկար, պարսիկ Սարտար խանի բերդն էր այնտեղ: Ռուսը իր երթին եկել էր զաւթելու նաեւ կովկասը, հասել արեւելքան կողմն Հայոց աշխարհի: Թնդանօթներն էին շարանշարան կանգնել բերդի դիմացի Հրազդան գետի ափին: Գոռացել էին թնդանօթները, փլուել էին բերդի հողէ պատերը, Հայ աշխարհազօրացինները Ռուսի զինուորի հետ գրոհել էին, նուաճել բերդը, ծաւալուած յախուռն մարտերով, իրենց խանի հետ վոնտել էին բերդապահ պարսիկ զինուորներին: Յետազային, բանտի էին վերածել բերդը, որտեղ Զարենց, ու բազում մտաւորկաններ, զօրապետներ՝ սպաննուել էին :

Աշուն ... Հոկտեմբեր ամսուաց
էրկրորդ կիրակի օրը Հրազդան
մարզպաշտում «Ոսկէ Աշուն» էին
տօնախմբում: Սուրբ Սարգիս եկե-
ղեցու բարձունքի նեղլիի ճամբա-
յով հազար-հազար Արմին-հայեր
իջնում Հրազդան կիրճ, նրա քարէ
կամուրջով անցնում Հրազդան գե-
տի միւս ափ, բարձրանում մարզպա-
դաշտ: Նրա լանջից ներքեւ գետի
հունից ջրանցք էր սկիզբ արել, այն
գնում հասնում էր էջմիածնի դաշ-
տեր, ոռոգում հողը, բարիք արա-
րում մշակին: Արմինա երկրի իշպ-
ուինի թագաւորի որդի՝ Մէնուա
արքայի բացած ջրուղին էր, իլտա-
րունի էր կոչել այն: Տուշպա-վան
ու նրա տարածքներ ջուր հոսելու
համար նաեւ բազում ջրանցքներ
արարել: Շատացել էին հայերը,
խաղաղութիւն տուր հային, իրենց
աստուածների արարում կը լինի,
այն եղեւ, աշխարհ եկաւ աստղեր
դիտելու, գիտութեան տաճարներ
մտնելու: Հազար-հազար Արմին-
հայեր մարզպադաշտ եկել, չկար
պարապ նստատեղ, ով իմանար գեռ
ինչքան մարդիկ դրսում տոմսակ
էին փնդուելու, իրենք էլ մասնակ-
ցելու «Ոսկէ Աշուն» հէքիաթի
տօնահանդէսին: Աղմկում էր, եր-
գում էր մարզպադաշտը, խինդի
հրավառութիւն էր պայթել այն-
տեղ: Այդ տօնախմբութիւնը իրենց
հեթանոս նախնիների ընութեան
պաշտամունքի, ազգիներում ու ար-
տերում հասունացած բերքի, Արա-
ծանի գետի ափի Նաւասարդի տօ-
նախմբութեան յուշերը չէի՞ն արդ-

**Անգլիոյի «Փրեմիեր Լիկայ
«Չելսին» Խնդիրներ Չունեցաւ,
«Լիվերփուլ» Ոչ Ոքի Խաղաց,
«Մանչեսթըր Սիթին» Պարտուեցաւ**

Անգլիոյի «Փրեմիեր» Լիկայի առաջատար Լոնտոնի «Չելսին» 10-րդ հանգրուանին հիւրընկալուեցաւ յետնապահներէն «Նիւքասլէն»: Գերմանացի Թոմաս Տուխելի գլխաւորած խումբը վստահ յաղթանակ արձանագրեց 3:0 արդիւնքով:

Երկրորդ դիրքի վրայ ընթացող «Լիվերփուլ» սեփական դաշտին վրայ մրցեցաւ «Պրայթընի» հետ: Գերմանացի Եռուրգեն Կուպի գլխաւորած խումբը բաւարարուեցաւ 2:2 հաւասար արդիւնքով, թէեւ առաջին 24 վայրկեանին երկու կոլով առաջ էր: «Լիվերփուլն» ունի 22 միաւոր:

Ախոյեան «Մանչեսթըր Սիթին» սեփական խաղադաշտին վրայ 0:2 արդիւնքով պարտութիւն կրեց լոնտոնեան «Փրիսթըլ Փելասէն»::

«Մանչեսթըր Եռունայթը» Լոնտոնի մէջ մրցեցաւ «Թոմթնամի» հետ: Եւ յաղթական դուրս եկաւ 3:0 արդիւնքով:

«Եռունայթը» կոլետը նշանակեցին Կրիշտիանու Ռոնալդուն, էտինսոն կավանին եւ Մարկուս Ռեշֆորտը:

Սպանիոյ առաջնութեան աղիւսակը այժմ կը ներկայացնէ հետեւեալ պատկերը.

1. «Չելսի»	25	կէտ
2. «Լիվերփուլ»	22	կէտ
3. «Մանչեսթըր Սիթի»	20	կէտ
4. «Ուեսթ Հէմ»	20	կէտ
5. «Մանչեսթըր Եռունայթը»	17	կէտ
6. «Արսլնալ»	17	կէտ

**«Ռոման» Սեփական Դաշտին Վրայ
Պարտուեցաւ «Միլանէն»**

Իտալիոյի առաջնութեան 11-րդ հանգրուանին «Միլանը» չենդոմի «Օլիմպիական» մարզադաշտին վրայ մրցեցաւ «Ռոմայի» հետ: Փորթու-կալացի Ժոզէ Մոուրինիոյի գլխաւորած խումբը պարտութիւն կրեց 1:2 արդիւնքով:

26-րդ վայրկեանին 11 մեթրանոց հարուածով հեղինակ դարձաւ հիւրերու 40-ամեայ շուեսացի յարձակող Ջաստան իբրահիմովիչը՝ նշանակելով 150-րդ կոլը համարական առաջնութեան 400-րդը ազգային լիկաներուն մէջ:

Հենրիկ Միխիթարեանը «Ռոմայի» հիմնական կազմին մէջ էր, սակայն փոխարինուեցաւ 77-րդ վայրկեանին:

11-րդ հանգրունի միւս մրցումներուն առաջատար խումբը բերանագրեցին հետեւեալ արդիւնքները.

«Աթլանթա» - «Լազիո»	2:2
«Վերոնա» - «Եռովենթուս»	2:1
«Նափոլի» - «Պոլոնեա»	3:0
«Ինթըրնասիոնալ» - «Ուտինէս»	2:0
Արցաշարային աղիւսակը կը ներկայացնէ հետեւեալ պատկերը.	
1. «Նափոլի»	31 կէտ
2. «Միլան»	31 կէտ
3. «Ինթըրնասիոնալ»	24 կէտ
4. «Ռոմա»	24 կէտ

«Ռեալ» Յաղթեց «Էլչէին»

Սպանիոյ առաջնութեան 12-րդ հանգրուանին Մատրիսի «Ռեալը» մրցակիցի խաղադաշտին վրայ հանդիպեցաւ «Էլչէին» հետ:

Իտալացի Կառլո Անչելոտիի գլխաւորած խումբը յաղթանակ արձանագրեց 2:1 արդիւնքով: Երկու կոլի հեղինակ դարձաւ պրազիլացի յարձակող Վինիսիուս ֆունիկորը:

Սպանիոյ առաջնութեան աղիւսակը այժմ կը ներկայացնէ հետեւեալ պատկերը.

1. «Ռեալ» Սոսիատատ

2. «Ռեալ» Մատրիս

3. «Սեվիլիա»

4. «Աթլեթիկօ» Մատրիս

«Պարսելոնա» 16 կէտով 9-րդ դիրքի վրայ է:

ՊՍԺ-ի Յաղթանակը Ախոյեանի Նկատմամբ

Ֆրանսացի առաջնութեան 12-րդ հանգրուանին առաջատար ՊՍԺ-ն ընդունեց ախոյեան «Լիլին»: Արժենթինացի Մատրիսի Պոչետինոցի գլխաւորած խումբը յաղթանակի հասաւ 2:1 արդիւնքով:

31-րդ վայրկեանին խաղի հաշիւը բացաւ հիւրերու գանատացի յարձակող Զոնաթան Տեւելիտը:

ՊՍԺ-ն հաւասարութիւնը վերականգնեց 74-րդ վայրկեանին: Արժենթինացի կիսապաշտան Անխէլ Տի Մարիայի փոխանցումէն յետոյ աչքի ինկաւ պրազիլացի պաշտպան Մարկինիոսը: 88-րդ վայրկեանին Տի Մարիան նշանակեց դաշտի տէրերու յաղթական կոլը: Պրազիլացի յարձակող Նեյմարը կատարեց կոլային փոխանցումը: Արժենթինացի յարձակողը Լիլոնել Մեսին ՊԱԺ-ի հիմնական կազմին մէջ էր, սակայն փոխարինուեցաւ ընդմիջումին:

ՊԱԺ-ն 31 կէտով կը գլխաւորէ մրցաշարային աղիւսակը եւ 10 կէտ առաջ է երկրորդ տեղի վրայ ընթացող «Լանսէն»:

**«Պայրընի» Եւ «Տորթմունտի»
Յաղթանակերը**

Գերմանիոյ առաջնութեան 10-րդ հանգրուանին ախոյեան «Պայրընը» հիւրընկալուեցաւ Պերլինիի «Ռումիոնէն»-ին առաւելութեան հասաւ 5:2 արդիւնքով ու այժմ 25 միաւորով կը գլխաւորէ մրցաշարային աղիւսակը:

Առաջատարէն 1 միաւոր եւ է Տորթմունտի «Պորուսիան», որ մրցելով սեփական դաշտին վրայ 2:0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց «Քյոլնին»:

**Զեր Ծանուցումները Վստահեցէք
«Մասիս» Շաբաթերին**

Հայկագեան Հայագիտական Հանդէս

Շարունակուած էջ 14-էն

«ՀՀ կառավարութեան կողմից մշակել եւ իրավործել հայագիտութեան արդի եւ հեռանկարային հիմնաւարդերին նուիրուած գիտական ծրագրեր:

Խորացնել համագործակցութիւնը հայաստանեան եւ արտերկրի հայագիտական կենտրոնների միջեւ, համակարգել հայագիտական կենտրոնների աշխատանքը:

Պարբերաբար կազմակերպել եւ անցկացնել հայագիտութեանը նուիրուած միջազգային գիտաժողովներ, կլոր սեղան-քննարկումներ:

Աշխատանքներ տանել հայագիտութեան ոլորտում համապատասխան մասնագիտների պատրաստման, հայագիտական ժամանակակից դպրոցի սեղծման, հայագիտական հաստատութիւնների արդիականացման ուղղութեամբ:

Հայոց պատմութիւնը կեղծարարութիւնից գերծ պահելու նպատակով կատարել համատեղ հետազոտութիւններ հայոց պատմութեան, մշակոյթի, լեզուաբանականութեան վերաբերեալ եւ հաստարակել նաեւ օտար լեզուներով»:

Վստահութիւն յայտնելով թէ Հանդէսը եւ Հայաստանի Ազգային Արխիւը կը ձեռնարկեն համագործակցութեան, դոկտ. Արշակեան անգամ մը եւս ողջունեց Հանդէսը եւ անոր սատար հանդիսացոծ անձերն ու հաստատութիւնը:

Փակման իր խօսքին մէջ, համալսարանի նախագահ վեր. դոկտ. Հայտոսթիւն ընդգծեց թէ Հայկակեան Հայագիտական Հանդէսը «Հմկայական եւ չնորհաւորելի աշխատանք մըն է, որ կը նորոգուի իր տեսիլքով եւ ուսումնասիրութիւններու ծիրով տարու տարի», զնահատեց խմբագրակազմն ու անոր «Կանոնաւոր աշխատանքը եւ այն առողջ եւ լուրջ ակադեմական մինուրատը որ անոնք ստեղծած են միասին»: Այս յատուկ չնորհակալութիւն յայտնեց հիւր բանախօս դոկտ. Արշակեանին եւ Հայաստանի Ազգային Արխիւին մաղթեց շարունակական զարգացում:

Վեր. Հայուսթիւն ընդգծեց.

«ՀՀ կառավարութեան կողմից մշակել եւ իրավործել հայագիտութիւնը նշանաները: Այսօր կը խօսուի digimodernismի կամ թուային արդիականութեան մասին, նոյնիսկ new materialismի՝ նոր նիւթապաշտութեան դարու մը մասին: Ուրեմն գիտութիւններն ու ուսման մարզերը նաեւ արագալաց փոփոխութեան մէջ կը գտնուին:

Վերջին տասնամեակներուն գետին կորսնցուցած կարգ մը գիտութիւններ փոխարինուած են ուրիշներով: Գետին կորսնցուցած էր պատմագիտութիւնը, դասական լեզուներու ուսուցումը, ընկերաբանութիւնը, եւ ասոնց նմանները: Համալսարանական մասնագիտութիւններու ցուցակին առաջին 25ին մէջ երկու ընկերային գիտութիւններ կը նկատուին միայն՝ հոգեբանութիւնն ու մանկավարժութիւնը, բացց ոչ հումանիստար գիտութիւնները: Cybersecurity, software engineering եւ նմանները տեղ գտած են հուն:

Այս փաստը լիշելով, պարզապէս կը ներկայացնեմ այն մաղթանքը որ հայագիտութիւնը եւ մեր Հանդէսը շարունակեն ներգրաւել նոր գիտութիւնները, յատուկ ջանք թափեն պեղելու այն լուրջ լեզուագիտական եւ պատմագիտական աշխատանքները, բացց մանաւանդ քաջալերեն multidisciplinary բազմաուսմունքային կամ interdisciplinary միջուածունքային կամ տարածումնակիրութիւնները, նամանաւանդ հայատառ եւ արեւմտահայերէն օպտագործող աշխատասիրութիւնները»: Հուսկ, անաւարտեց իր խօսքը նշելով, թէ «ինչպէս ամէն տարի, այս տարի եւս Հանդէսի չնորհումը հանրութեան կը սեպենք տօնական եւ կը շնորհաւորելու աշխատանքը»:

Զեռնարկի աւարտին ներկաները ունեցան Հանդէսի նորագոյն երեք հատորներէն օրինակներ, ապա բարեկամական զրոյց ծաւալեցին բակը, հիւրասիրութեան սեղանի շորջ:

Զեռնարկը կարելի է դիտել եռութիւպի վրայ, հետեւեալ հասցնով. - <https://youtu.be/VIHCEWUBHc4>.

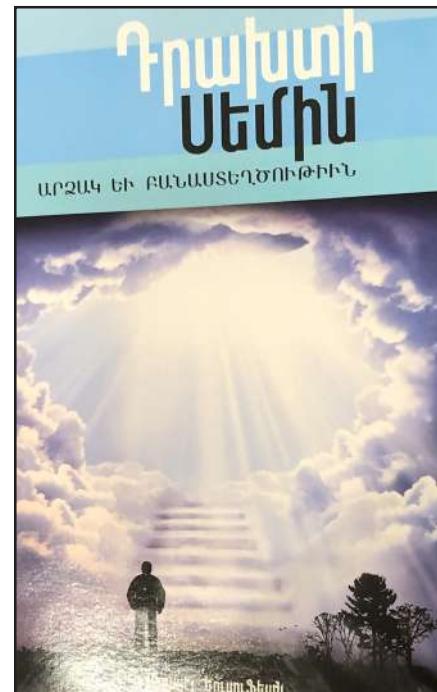
ՑԱՒԿՑԱԿԱՆ

ԱԻԵՏԻՍ ԽՈՃԻԿԵԱՆԻ մահուան տիսուր առիթով (մահացած լիբանան) Լու Անձելուի Հ.Մ.Մ.ի վարչութիւնը իր խորագոյացաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալի ընտանեկան բոլոր պարագաներուն, մասնաւորաբար եղօր՝ Տէր եւ Տիկ. Ցովհաննէս Խոճիկեանին:

Առ այդ \$100 կը նուիրեն «Մասիս»ին:

Ստացուած Գիրքեր
«Դրախտի Սեմին»
Արձակ եւ
Բանաստեղծութիւն
Հեղինակ
Միքայէլ Եռևուութեան

Իննիսուն ամեայ հեղինակի լոյս տեսած գիրքերուն ութերորդն է այս, որ կը բաղկանայ 224 էջերէ: Ձեւով մը համեստ շարունակութիւնն է իր նախորդ հրատարակութիւներուն, ուր առաւելաբար ընդգրկուած են հայ հոգեւոր մշակոյթը ու անով արտայայսուած արձակ եւ բանատեղծական տողեր:

Աշուն Է Հայոց Աշխարհում

Շարունակուած էջ 16-էն

Եօք ...:

Աշուն... Մարզագաշտի գլխաւոր մուտքի դարպասն է բացցում, թմբկահարների շարքերը թմբուկ զարկում, վագուլիպակ անցնում փարաւոնների երկիրը նուածած հիքսունների կառքին բազմած, աշնան երփերանգ լոյսի շրջագեստով Արմինուուի գեղունին, նազանի աջ ձեռքով համբուր ճամբում մարզագաշտի արեւորդիներին ու առաջարկուութիւնը կառուին:

Վերջին տասնամեակներուն գետին կորսնցուցած կարգ մը գիտութիւններ փոխարինուած են ուրիշներով:

Գետին կորսնցուցած էր պատմագիտութիւնը, դասական լեզուներու ուսուցումը, ընկերաբանը աման մասնագիտութիւնը յուցակին առաջին 25ին մէջ երկու ընկերային գիտութիւններ կը նկատուին միայն՝ հոգեբանութիւնն ու մանկավարժութիւնը, բացց ոչ հումանիստար գիտութիւնները:

Հայոց պատմագիտութիւնը կառուին առաջին 25ին մէջ երկու ընկերային գիտութիւններ կը նկատուին միայն՝ հոգեբանութիւնն ու մանկավարժութիւնը, բացց ոչ հումանիստար գիտութիւնները:

Վերջին տասնամեակներուն գետին կորսնցուցած էր պատմագիտութիւնը, դասական լեզուներու ուսուցումը, ընկերաբանը աման մասնագիտութիւնը յուցակին առաջին 25ին մէջ երկու ընկերային գիտութիւններ կը նկատուին միայն՝ հոգեբանութիւնն ու մանկավարժութիւնը, բացց ոչ հումանիստար գիտութիւնները:

Վերջին տասնամեակներուն գետին կորսնցուցած էր պատմագիտութիւնը, դասական լեզուներու ուսուցումը, ընկերաբանը աման մասնագիտութիւնը յուցակին առաջին 25ին մէջ երկու ընկերային գիտութիւններ կը նկատուին միայն՝ հոգեբանութիւնն ու մանկավարժութիւնը, բացց ոչ հումանիստար գիտութիւնները:

Վերջին տասնամեակներուն գետին կորսնցուցած էր պատմագիտութիւնը, դասական լեզուներու ուսուցումը, ընկերաբանը աման մասնագիտութիւնը յուցակին առաջին 25ին մէջ երկու ընկերային գիտութիւններ կը նկատուին միայն՝ հոգեբանութիւնն ու մանկավարժութիւնը, բացց ոչ հումանիստար գիտութիւնները:

Վերջին տասնամեակներուն գետին կորսնցուցած էր պատմագիտութիւնը, դասական լեզուներու ուսուցումը, ընկերաբանը աման մասնագիտութիւնը յուցակին առաջին 25ին մէջ երկու ընկերային գիտութիւններ կը նկատուին միայն՝ հոգեբանութիւնն ու մանկավարժութիւնը, բացց ոչ հումանիստար գիտութիւնները:

Վերջին տասնամեակներուն գետին կորսնցուցած էր պատմագիտութիւնը, դասական լեզուներու ուսուցումը, ընկերաբանը աման մասնագիտութիւնը յուցակին առաջին 25ին մէջ երկու ընկերային գիտութիւններ կը նկատուին միայն՝ հոգեբանութիւնն ու մանկավարժութիւնը, բացց ոչ հումանիստար գիտութիւնները:

Վերջին տասնամեակներուն գետին կորսնցուցած էր պատմագիտութիւնը, դասական լեզուներու ուսուցումը, ընկերաբանը աման մասնագիտութիւնը յուցակին առաջին 25ին մէջ երկու ընկերային գիտութիւններ կը նկատուին միայն՝ հոգեբանութիւնն ու մանկավարժութիւնը, բացց ոչ հումանիստար գիտութիւնները:

Վերջին տասնամեակներուն գետին կորսնցուցած էր պատմագիտութիւնը, դասական լեզուներու ուսուցումը, ընկերաբանը աման մասնագիտութիւնը յուցակին առաջին 25ին մէջ երկու ընկերային գիտութիւններ կը նկատուին միայն՝ հոգեբանութիւնն ու մանկավարժութիւնը, բացց ոչ հումանիստար գիտութիւնները:

Վերջին տասնամեակներուն գետին կորսնցուցած էր պատմագիտութիւնը, դասական լեզուներու ուսուցումը, ընկերաբանը աման մասնագիտութիւնը յուցակին առաջին 25ին մէջ երկու ընկերային գիտութիւններ կը նկատուին միայն՝ հոգեբ

INAUGURAL BANQUET
THUR., NOV. 11, 2021 AT 6:00 PM
**FOR SUPPORT OF
ARMENIA & ARTSAKH REPUBLIC'S
SOVEREIGNTY, INDEPENDENCE
AND DEFENSE**

WORLD PREMIERE
OF AANSI DOCUMENTARY BY AWARD-WINNING TEAM
GREAT KEYNOTE SPEAKERS

ORGANIZED BY

*The American Armenian National Security Institute (AANSI)
requests the honor of your presence at the*

AANSI BANQUET
**FOR SUPPORT OF ARMENIA & ARTSAKH REPUBLIC'S
SOVEREIGNTY, INDEPENDENCE AND DEFENSE**

Nov. 11, 2021 @ 6:00 PM

at The Award-Winning Taglyan Complex
1201 North Vine Street, Los Angeles, California 90038

World Premiere of AANSI Documentary

Keynote Speakers

Honorable Rudik Hyusnunts

Republic of Artsakh Presidential Chief Advisor and Ambassador With Special Assignments

U.S. Army Major General (Ret.) Mark MacCarley
Chairman, American Armenian National Security Institute (AANSI)

PROCEEDS TO BENEFIT:

- 1) Military Hospital in Stepanakert, Artsakh Republic
- 2) AANSI Educational Efforts in Support of Armenia and Artsakh Sovereignty.
- 3) American Armenian Humanitarian Brigades for Armenia and Artsakh

R.S.V.P. via email: info@aansi.org

The favor of your reply is requested by November 3, 2021

For tickets/donations and further information call 818.241.5800 ask for Aleen Pogharian